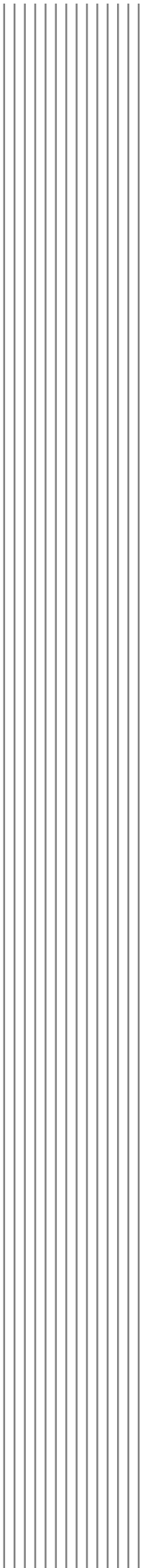

Bilaga 5

Årsredovisning för staten

BILAGA 5

Årsredovisning för staten

Innehållsförteckning

Årsredovisning för staten.....	5
--------------------------------	---

Underbilagor:

1	Statliga bolag	37
2	Statliga myndigheter och fonder.....	41
3	Statsanställda 1996	45
4	Statens inkomster budgetåret 1995/96	47
5	Utgifter på statsbudgeten för budgetåret 1995/96	53
6	Utgifter på statsbudgeten för budgetåret 1995/96, per departement	93

Årsredovisning för staten

Inledning

I lag om statsbudgeten (SFS 1996:1059) klargörs regeringens skyldighet att inför riksdagen redovisa hur statens medel använts, värdet av statens tillgångar och skulder samt vilka förpliktelser staten har utöver detta. Redovisningsskyldigheten genomförs genom att regeringen avlämnar en årsredovisning för staten till riksdagen. Ett underlag till årsredovisning för staten skall lämnas av Riksrevisionsverket till regeringen senast den 15 juni. Vidare har riksdagen beslutat om en ändring av den tidigare räkenskapsperioden som sträckte sig från 1 juli till 30 juni. I denna årsredovisning redovisas därför två räkenskapsperioder omfattande arton respektive tolv månader. Redovisningen 1995/96 innehåller balans- och resultaträkning samt finansieringsanalys. Dessutom ingår en sammanställning av den statliga sektorns nettoförmögenhet. Vidare presenteras även de statliga bolagen samt ett sammandrag av statsbudgetens utfall. Årsredovisningen baseras på den information som myndigheterna samt affärsverken lämnar till riksredovisningen samt presenterar i sina årsredovisningar. I de fall denna information inte varit tillräcklig för att t.ex. möjliggöra elimineringar mellan myndigheter har information inhämtats i särskild ordning.

För att årsredovisningen fullt ut skall tillgodose kraven behövs ytterligare utvecklingsarbete med vissa delar av årsredovisningen. Ett utvecklingsprojekt med detta syfte bedrivs för närvarande inom RRV.

En väsentlig förändring av regelverket på myndighetsnivå är den nya förordningen om myndigheters årsredovisning m.m. (1996:882) som slår fast att det är regeringens informationsbehov som skall vara styrande för myndigheternas resultatredovisning. Vidare permanentas kravet på delårsrapport. Detta innebär att myndigheterna senast den 15 augusti varje år till regeringen skall lämna en delårsrapport per den 30 juni. Delårsrapporten skall avse de första sex månaderna av den pågående redovisningsperioden. Det ekonomiadministrativa regelverket har anpassats till de förändringar som redovisades ovan i lagen om

statsbudgeten. De viktigaste förändringarna gjordes i anslagsförordningen (1996:1189) och kapitalförsörjningsförordningen (1996:1188). Utöver detta har regeringen beslutat om en ny förordning avseende överlåtelse av statens lösa egendom (1996:1191).

Olika avgränsningar av staten

I den årsredovisning för staten, som regeringen lämnar till riksdagen, omfattar den juridiska enheten staten myndigheterna under riksdag och regering samt affärsverken. Undantag görs dock för Riksbanken som i rättspraxis betraktas som ett självständigt rättssubjekt. Som myndigheter redovisas även försäkringskassorna och de s.k. fonder som redovisas av myndighet. Exempel på en sådan fond är arbetsskadefonden. Försäkringskassorna är inte statliga myndigheter men betraktas som sådana i detta sammanhang då de ingår i den statliga redovisningsorganisationen. Den statliga redovisningsorganisationen omfattar de statliga myndigheterna och de organisationer som har dispositionsrätt till statsbudgetens anslag samt tillgång till statsverkets checkräkning.

I nationalräkenskaperna definieras staten annorlunda. Nationalräkenskaperna (NR) är en statistisk sammanställning i kontoform över den svenska ekonomin med uppdelning på olika sektorer och olika slag av inkomster och utgifter. Begrepp, definitioner och klassificeringar följer de rekommendationer som Förenta Nationerna utfärdar. I NR beräknas bruttonationaprodukten (BNP), det vill säga värdet av den totala produktionen av varor och tjänster i ett land. I Statistiska centralbyråns nationalräkenskaper delas den offentliga sektorn in i tre delsektorer; staten, kommunerna och socialförsäkringssektorn. Till staten räknas departementen och till dem hörande myndigheter och inrättningar, med undantag för försäkringskassorna som hänförs till socialförsäkringssektorn. Affärsverken hör, enligt nationalräkenskapernas definition av staten, till näringslivet. Socialförsäkringssektorn omfattar allmän sjuk- och föräldraförsäkring (försäkringskassorna), allmän tilläggspension (inkl AP-fonden) samt erkända ar-

bets-löshetskassor. I konvergensprogrammet för Sverige är den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld ett av konvergenskriterierna. Bruttoskulden utgörs av den samlade skulden i staten, kommunerna och AP-fonden minskad med de fordringar som respektive delsektor har på varandra.

På statsbudgeten har hittills inkomst- såväl som utgiftssidan till stor del netto-redovisats. Från och med den 1 juli 1995 bruttoredo visas dock föräldraförsäkring, sjukpenning och rehabilitering samt sjukvårdsförmåner på statsbudgeten. Samtidigt med detta beslutades även att lönegarantimedel samt arbetsmarknadsersättningar skulle redovisas över statsbudgeten. Fortfarande är dock netto-redovisning tillåten bl.a. för avgiftsinkomster av verksamhet, som i övrigt är anslagsfinansierad. Dessutom redovisas avgiftsfinansierad verksamhet med full kostnadstäckning helt utanför statsbudgeten. I RRV:s publikation "Statens totala inkomster och utgifter – realekonomisk fördelning" (Totala verksamheten) brutto-redovisas statens samtliga inkomster och utgifter. Statistiken är konsoliderad och eliminerad för transaktioner inom och mellan myndigheter och följer i princip NR:s definition av den statliga sektorn. Detta innebär i praktiken att affärsverken inte ingår utan hänförs till näringslivet. I Totala verksamheten redovisas statens verksamhet dels i realekonomiska termer, det vill säga uppdelat på konsumtion, transfereringar, investeringar osv., dels efter ändamål som delvis sammanfaller med de olika utgiftsområdena i statsbudgeten.

Till skillnad från statsbudgeten och Totala verksamheten redovisas i statens resultaträkning intäkter och kostnader, vilket bl.a. innebär att utgifterna för en investering, via avskrivningar, fördelas över investeringens hela livslängd. Resultaträkningen omfattar myndigheternas alla verksamheter oavsett finansiering. Den är eliminerad för inomstatliga transaktioner och för transaktioner som för staten är varken intäkt eller kostnad, t.ex. statens egna arbetsgivaravgifter.

Statsskulden

Den specifikation som redovisas nedan bygger i huvudsak på Riksgäldskontorets redovisning. Elimineringar har dock gjorts för Riksförsäkringsverkets och Riksgäldskontorets innehav av obligationer. Det medför att den redovisade upplåningen som Riksgäldskontoret redovisar är 3 miljarder kronor högre än vad som redovisas i årsredovisningen för staten.

Statsskulden – som kan delas upp i en kronskuld och en valutaskuld - ökade under redovisningsperioden med 39,1 miljarder kronor till 1 407,7 miljarder kronor, se tabell nedan om statsskuldens sammansättning. På den svenska marknaden ökade upplåningen på penning- och obligationsmarknaden med

85,5 miljarder kronor. Upplåningen på hushållsmarknaden minskade med 8,5 miljarder kronor. Valutaskulden som är statens upplåning i utländsk valuta minskade med 27,9 miljarder under redovisningsperioden.

TABELL 5.1 STATSSKULDENS SAMMANSÄTTNING,

MILJARDER KRONOR

	UTGÅENDE SKULD 1996-12-31	UTGÅENDE SKULD 1995-06-30
Statsskulden	1 407,7	1 368,6
Lån i svenska kronor	1 009,3	942,3
Penning- och valutamarknaden	893,4	807,9
Statsobligationer, nominella	634,7	582,2
Statsobligationer, reala	73,9	11,6
Statsskuldväxlar	179,9	213,1
Kontokrediter/dagslån	4,9	1,0
Hushållsmarknaden	115,9	124,4
Premieobligationer	60,1	62,9
Allemansspar	43,9	49,9
Riksgäldskonto	11,9	11,6
Lån i utländsk valuta	398,4	426,3
Tyska mark	102,0	112,1
Franska franc	65,7	71,2
US-dollar	45,8	46,5
Pund sterling	38,6	32,0
Belgiska franc	28,7	35,4
Nederländska gulden	27,9	27,7
Italienska lire	25,5	21,3
Japanska yen	21,9	29,0
Övriga valutor	42,2	51,2

Försäkringsbolagens och utlandets köp av kron-denominerade statspapper finansierade merparten av statsskuldens ökning under budgetåret, se tabell statsskuldens placering.

TABELL 5.2 STATSSKULDENS PLACERING

MILJARDER KRONOR

LÅNGIVARE/SKULD UNDER	UTGÅENDE SKULD 1996-12-31	FÖRÄNDRING UNDER RÅKENSKAPSÅRET
Riksbanken	46,2	-23,8
Banker	90,9	-7,6
Försäkringsbolag	459,6	54,5
Icke-finansiella bolag	143,7	7,0
Hushåll	115,1	-9,3
Utlandet i kronor	163,3	37,1
Övrigt i kronor	-9,5	9,1
Summa statsskuld i svenska kronor	1 009,3	67,0
Skuld i utländska valutor	398,4	-27,9
Summa statsskulden	1 407,7	39,1

Statsskuldens förändring styrs till övervägande del av statens lånebehov, det vill säga nettoflödet av in- och utbetalningar till staten. Lånebehovet kan indelas i tre huvudkomponenter:

- det primära saldot (nettot på statsverkets checkräkning i Riksbanken med undantag av räntor på statsskulden)
- Riksgäldskontorets in- och utbetalningar till myndigheter och statliga bolag
- räntor på statsskulden

Statens lånebehov har minskat kraftigt de senaste två redovisningsperioderna. Från 233,5 miljarder kronor budgetåret 1993/94 minskade lånebehovet till 189 miljarder kronor budgetåret 1994/95. För redovisningsperioden 1995/96, som är 18 månader, var lånebehovet 89 miljarder kronor.

Kronskulden

För att hålla nere bruttolånebehovet och minska refinansieringsrisken har en konsolidering av statsskulden skett genom att den genomsnittliga löptiden på statsskulden har ökat. Detta har till stor del skett genom att emissionsvolymerna av statsskuldväxlar har minskat.

Under redovisningsperioden har stocken av realränteobligationer ökat från 11,6 miljarder kronor till 73,9 miljarder kronor. Upplåning i realränteobligationerna har bidragit till en förlängning av löptiden på statsskulden och har därmed minskat refinansieringsrisken. Realränteupplåningen har även minskat statsskuldens känslighet för förändringar av den faktiska och förväntade inflationen.

Löptiden på den inhemska skulden har ökat från 4,4 till 5,6 år under redovisningsperioden. I ett längre perspektiv är förlängningen mer markant. Sedan utgången av 1992 har den genomsnittliga löptiden ökat från 3 till 5,6 år. Detta har skett genom att andelen statsskuldväxlar har minskat samtidigt som obliga-

tionsupplåningen - framförallt genom realränteobligationer - har blivit allt mer långfristig till sin karaktär.

Valutaskulden

När valutalånenormen avskaffades under hösten 1992 etablerades nya riktlinjer för statens valutaupplåning. En del av underskottet i budgeten kan numera finansieras med utländsk valuta. Regeringen bestämmer tillsammans efter överläggningar med Riksbanken och Riksgäldskontoret hur stor del av upplåningen som får lånas i utländsk valuta.

Förstärkning av den svenska kronan under redovisningsperioden har medfört att den del av statsskulden som är denominerad har minskat kraftigt i värde.

Målet för staten är att skapa en förfalloprofil på valutaskulden som medför att refinansieringsrisken är låg. Under redovisningsperioden har den genomsnittliga löptiden på den totala valutaupplåning förlängts till 6 år. För att hantera oönskade valuta- och ränterisken exponeringar används derivatinstrument.

Redovisningsprinciper

Redovisningsperiod

I denna årsredovisning redovisas två räkenskapsperioder omfattande tolv respektive arton månader. Anledningen till detta är det byte av räkenskapsperiod från den tidigare räkenskapsperioden som sträckte sig från 1 juli till 30 juni. Den nya räkenskapsperioden omfattar kalenderår, det vill säga 1 januari till 31 december.

Avgränsning av redovisningsenheten

Balans- och resultaträkningen samt finansieringsanalysen omfattar den juridiska enheten staten. Detta innebär att balans- och resultaträkningen samt finansieringsanalysen omfattar myndigheterna under riksdag och regering, med undantag för Riksbanken som i rättspraxis betraktas som ett självständigt rättssubjekt. Riksbanken ingår dock med grundfonden på en miljard kronor. Som myndigheter redovisas även försäkringskassorna och de så kallade fonder som redovisas av myndighet. Exempel på fonder är arbetsskadefonden. Försäkringskassorna är inte statliga myndigheter men betraktas som sådana i detta sammanhang bland annat därför att de ingår i den statliga redovisningsorganisationen. Den statliga redovisningsorganisationen omfattar de statliga myndigheterna och de organisationer som har dispositionsrätt till statsbudgetens anslag och tillgång till statsverkets checkräkning. En fullständig förteckning över samtliga ingående organisationer framgår av underbilaga 2.

Myndigheternas redovisningsprinciper

Myndigheterna upprättar sina resultat- och balansräkningar enligt Bokföringsförordningen (1979:1212) samt finansieringsanalys enligt Förordning om myndigheters årsredovisning och anslagsframställning (1996:882). För redovisningsperioden 1995/96 gäller dock 9-13§§ i förordningen (1993:134) med tillhörande verkställighetsföreskrifter.

Varje myndighet beslutar om brytdagen för den löpande redovisningen, men enligt förordningen ska den infalla senast en månad efter redovisningsperiodens utgång. I de fall myndigheterna väsentligen avviker från de redovisningsprinciper eller från de scheman som presenteras i ovan nämnda förordning kommenteras detta i fotnot. Några förändringar av redovisningsprinciper i statens redovisning från föregående räkenskapsår har inte gjorts.

Värderingsprinciper

I efterföljande avsnitt presenteras de generella värderingsprinciper som den statliga redovisningen är baserad på. Det finns dock myndigheter som p.g.a. verksamhetens särart, dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat skäl avviker ifrån dessa. Detta kommenteras då utförligare i not till aktuell post.

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till det lägsta av värdet av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Med det verkliga värdet avses försäljningsvärde med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om tillgångens beskaffenhet eller andra omständigheter föreligger får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet eller annat värde som är förenligt med god redovisningssed. Vidare får omsättningstillgångar tas upp över anskaffningsvärdet om det föreligger särskilda omständigheter och det samtidigt är förenligt med god redovisningssed. Osäkra fordringar redovisas med det belopp varmed de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar är värderade till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna ska anpassas till respektive anläggningstillgångs ekonomiska livslängd. Om tillgångens värde har minskat och nedgången bedöms som varaktig ska tillgångens värde skrivas ned.

Skulder värderas enligt högsta värdets princip. Detta innebär att de värderas till det högsta av anskaffningsvärde och verkligt värde. Fordringar och skulder i främmande valuta är värderade till balansdagens kurs.

En väsentlig förändring av värderingsprinciper har under redovisningsperioden gjorts avseende värdering av aktier och andelar i statliga bolag och intressebolag. Jämfört med föregående år, då en förenklad kapitalandelsmetod användes för att beräkna värdet av aktier och andelar i statliga bolag, så har dessa i år invärderats i enlighet med de rekommendationer som

givits av Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR nr 12). Ytterligare en förändring, jämfört med föregående år, är att värdet på aktier och andelar, som tidigare presenterats i kolumnen för Omräknade värden, nu presenteras i kolumnen för Bokförda värden i balans- och resultaträkningen. I underbilaga 1 redovisas kapitalandelsvärdet för varje bolag för sig. I de fall staten innehar aktier i börsnoterade företag presenteras även marknadsvärdet för aktierna i denna bilaga. De omräknade värden som presenteras för räkenskapsperioden 1994/95 är justerade med hänsyn till de förändringar i värderingsprinciper som genomförts under året. Effekterna av förändringen kommenteras utförligt under avsnittet "Aktier och andelar i statliga bolag".

Konsolideringsprinciper

Med konsolidering avses åtgärderna att efter eliminering av interna transaktioner redovisa samtliga myndigheter som om de vore en enhet. Konsolidering av staten sker genom sammanläggning av myndigheternas årsredovisningar efter det att interna mellanhanden, i form av t.ex. fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna, eliminerats.

Konsolidering av staten kan, enligt International Federation of Accountants göras på följande sätt¹:

- Full konsolidering av samtliga organisationer
- Full konsolidering av vissa delar av den juridiska enheten staten i kombination med redovisning av kapitalandelar
- Aggregering utan konsolidering

I Sverige elimineras i all väsentlighet de interna mellanhanden mellan myndigheterna samtidigt som de statliga bolagen inkluderas med hjälp av kapitalandelsmetoden. Någon anledning att avvika från internationell terminologi finns inte trots att det existerar problem med elimineringar av mellanhanden mellan myndigheter och statliga bolag.

Utöver elimineringar av transaktioner mellan myndigheter har även transaktioner som för staten är varken intäkt eller kostnad eliminerats. Ett exempel är statens egna arbetsgivaravgifter. Dessa redovisas som personalkostnad hos myndigheterna samt som intäkt av uppbörd hos Riksskatteverket.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i statens årsredovisning. Anledningen till detta är att de ur statens perspektiv utgör t.ex. kostnader och inte transfereringar. Ett exempel är omklassificering av statens tjänstepensioner. I några fall följer inte myndigheterna de resultat- och/eller balansräkningsscheman som föreskrivs i förordningen. Detta medför att hela re-

1. Se International Federation of Accountants serie nr 8 "The Government Financial Reporting Entity".

sultat- och/eller balansräkningen måste omklassificeras för att konsolidering ska vara möjlig att genomföra. Detta är fallet avseende t.ex. Centrala studiestödsnämnden.

Konsoliderad balansräkning för den juridiska enheten staten

Balansräkningen ska i sammandrag redovisa värdet av statens samtliga tillgångar, skulder och kapitalvärdet är beräknat per den sista dagen i redovis-

ninsperioden, det vill säga i detta fall per den 31 december 1996. I de fall marknadsvärden finns att tillgå för aktier och andelar i statliga bolag presenteras dessa i underbilaga 1.

De balansposter som är specifika för staten kommenteras nedan.

Beredskapslager

Lager för beredskapssyften kan omfatta t.ex. livsmedel, läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning. Beredskapslager innehas av ett flertal myndigheter som t.ex. Jordbruksverket och Överstyrelsen för civil beredskap.

TABELL 5.3 KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING FÖR DEN JURIDISKA ENHETEN STATEN

MILJONER KRONOR

TILLGÅNGAR	NOT	BOKFÖRDA VÄRDEN 1996-12-31	BOKFÖRDA VÄRDEN 1995-06-30
Omsättningstillgångar			
Kassa, bank m.m.	1	5 223,4	22 336,4
Värdepapper och andelar	2	15 931,6	19 580,7
Kundfordringar	3	4 009,5	3 879,7
Övriga fordringar	4	21 898,5	14 909,3
Pågående arbeten	5	2 016,8	1 060,9
Varulager och förråd	6	9 190,5	9 866,3
Förskott till leverantörer	7	15 750,3	15 253,2
Summa omsättningstillgångar		74 020,7	86 886,7
Periodavgränsningsposter	8	49 326,2	41 526,7
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella tillgångar</i>			
Aktier och andelar i dotter och intresseföretag	9	125 278,5	56 904,3
Obligationer och andra värdepapper	10	3 755,3	2 805,2
Andra långfristiga fordringar	11	113 851,4	155 483,1
Summa finansiella tillgångar		242 885,1	215 192,6
<i>Materiella tillgångar</i>			
Beredskapslager	12	3 005,3	4 564,8
Pågående nyanläggningar	13	17 441,2	3 466,9
Tekniska anläggningar, maskiner	14	11 707,6	11 154,0
Övriga anläggningar, transportmedel, inventarier	15	18 243,9	12 533,9
Byggnader	16	22 627,4	26 672,9
Mark och annan fast egendom	17	10 676,8	11 150,1
Statliga vägar	18	62 399,5	53 731,8
Järnvägsanläggningar	19	36 017,7	7 314,0
Summa materiella tillgångar		182 119,5	130 588,4
Immateriella tillgångar	20	353,2	317,9
Summa anläggningstillgångar		425 357,8	346 098,9
Summa tillgångar		548 704,6	474 512,4

Depositioner

Deponerade medel återfinns främst hos Länsstyrelserna, Riksskatteverket samt de Allmänna advokatbyråerna. De kan t.ex. utgöras av hyror som deponerats av privatpersoner i samband med en pågående tvist med en fastighetsägare.

Ansvarsförbindelser

Med ansvarsförbindelser avses större framtida åtaganden som inte redovisats som skuld i balansräkningen. Skuldbokföring av ansvarsförbindelser ska dock ske så snart det är sannolikt att ersättning kommer att utgå och beloppet kan fastställas med rimlig sannolikhet. Statens ansvarsförbindelser utgörs främst av kreditgarantier, t.ex. bostadskrediter och bankstöd, samt premiereserven. Under ansvarsförbindelser redovisas beräknad skuld för kompletteringspensioner till statligt anställd personal, pensio-

närer samt övriga före detta anställd personal. Staten har även åtaganden gentemot kommunalt anställd personal. Dessa åtaganden omfattar bidrag till kostnader för pensions- och andra trygghetsförmåner för lärare, skolledare och syofunktionärer.

Ännu ej invärderade tillgångar är t.ex. krigsmateriel samt försvarsmaktens förråd av förbrukningsmateriel. Anledningen till detta är den dispens som försvarets myndigheter har från invärdering av dessa tillgångar. I balansräkningen presenteras inte heller värdet av olika typer av nationaltillgångar som t.ex. museisamlingar, bibliotek, nationalparker. RRV kommer att utreda hur dessa tillgångar ska behandlas i redovisningen samt vilka redovisningsprinciper som i sådana fall bör tillämpas.

TABELL 5.4 KONSOLIDERAD BALANSRÄKNING FÖR DEN JURIDISKA ENHETEN STATEN

MILJONER KRONOR

SKULDER	NOT	BOKFÖRDA VÄRDEN 1996-12-31	BOKFÖRDA VÄRDEN 1995-06-30
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	21	11 788,3	12 787,7
Depositioner	22	542,9	599,6
Övriga skulder	23	18 400,0	23 056,4
Förskott från kunder	24	3 298,4	2 479,1
Summa kortfristiga skulder		34 029,7	38 922,8
Periodavgränsningsposter	25	118 675,2	90 077,1
Långfristiga skulder			
<i>Långfristiga skulder i övrigt</i>			
Depositioner	26	492,1	566,3
Andra långfristiga skulder	27	26 311,6	16 404,4
Summa långfristiga skulder i övrigt		26 803,7	16 970,7
<i>Statsskulden</i>	28		
Lån i Sverige		1 009 310,2	942 311,2
Lån utomlands		398 399,2	426 312,9
Summa statsskulden		1 407 709,4	1 368 624,1
Summa långfristiga skulder		1 434 513,1	1 385 594,8
Summa skulder		1 587 218,0	1 514 594,7
Nettoförmögenhet		-1 038 513,4	-1 040 082,2
Summa skulder och eget kapital		548 704,6	474 512,4
Ansvarsförbindelser	29	757 848,0	642 046,0

Kommentarer till balansräkningen

Övergripande kommentarer

Statens nettoförmögenhet ökade under redovisningsperioden med 1,6 miljarder kronor. De viktigaste skälen till ökningen är ändrade värderingsprinciper av aktier och andelar. Dessutom har järnvägsbanorna och järnvägsanläggningar under arbete - som tidigare inte fanns redovisade i balansräkningen - invärderats under redovisningsperioden. Sammantaget ökade tillgångarna med 74 miljarder kronor och skulderna med knappt 73 miljarder kronor.

Omsättningstillgångar minskade med 13 miljarder kronor. Det beror till övervägande del på att Kärnavfallsfondens medel flyttades från Riksbanken till Riksgäldskontoret, vilket minskar statens lånebehov i motsvarande mån. Kärnavfallsfondens medel uppgick på balansdagen till 19 miljarder kronor.

Periodavgränsningsposter är tillkommande fordringsposter som behövs för att bestämma vilka intäkter och kostnader som rätteligen hör till redovisningsperioden. Dessa ökade med 8 miljarder kronor till 49 miljarder kronor. Ökningen avser främst Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter och förutbetalda underkurser vid upplåning.

Finansiella anläggningstillgångar uppgår till 243 miljarder kronor, vilket är en nettoökning med 28 miljarder kronor. Ökningen förklaras främst av att värdet av aktier och andelar ökade med 68 miljarder kronor. Detta beror i första hand på att redovisningsprinciperna för statens aktier och andelar i statliga bolag har ändrats. De är i årsredovisningen 1995/96 värderade enligt den s.k. kapitalandelsmetoden. Samtidigt minskade långfristiga fordringar med 42 miljarder kronor. Minskningen beror främst på att staten överförde bostadslån m.m. till ett värde av 37 miljarder kronor till de statliga bolagen Venantius AB och Statens Bostadsfinansierings AB. Även Riksgäldskontorets utlåning till statliga bolag minskade med 15 miljarder kronor men detta motverkas av att studielånen ökade med 12 miljarder kronor.

Materiella anläggningstillgångar uppgår till 182 miljarder kronor. Jämfört med föregående år är det en ökning med knappt 52 miljarder kronor. Järnvägsbanorna som tidigare inte fanns med i balansräkningen invärderades till ett värde av 29 miljarder kronor. Dessutom är pågående nyanläggningar av järnvägar, som inte heller fanns redovisade föregående år, invärderade till 14 miljarder kronor. Under redovisningsperioden gjordes utförsäljningar av statens beredskapslager, vilket medförde att värdet på dessa minskade med 2 miljarder kronor.

Statens järnvägar redovisar rullande materiel och fartyg som sålts och sedan återhyrs genom leasingkontrakt till ett värde av 4 miljarder kronor. Motsvarande skuld redovisas under långfristiga skulder.

Kortfristiga skulder minskade med 5 miljarder kronor till 34 miljarder kronor. Det är främst Riks-

gäldskontorets skulder till banker för förfallna obligationer m.m. som minskade.

Periodavgränsningsposter som avser förutbetalda intäkter och upplupna kostnader uppgår till 119 miljarder kronor. Jämfört med föregående år är det en ökning med 29 miljarder. Ökningen hänför sig till Riksgäldskontorets upplupna kostnader för räntor på statsskulden. En mindre del hänför sig till Riksförsäkringsverkets ökning av periodiserade läkemedelsersättningar.

Övriga långfristiga skulder uppgår till 27 miljarder kronor, vilket är en ökning med 10 miljarder kronor. Det beror på att Riksgäldskontoret ökade sina s.k. skuldbytesavtal med 5 miljarder kronor från föregående år och att Statens järnvägar nu redovisar betalningsåtaganden för samtliga finansiella leasingkontrakt som långfristiga skulder.

Statsskulden ökade med 39 miljarder kronor till 1 408 miljarder kronor. Statsbudgetens underskott 1995/96 blev 141 miljarder. Skillnaden mellan statsbudgetens underskott och statsskuldens förändring förklaras till stor del av att de statliga bostadslånen överfördes till Venantius AB. Detta minskade statsskulden utan att motsvarande belopp redovisades som inkomst i statsbudgeten. Lånebehovet minskade dessutom med de medel som är placerade på konto i Riksgäldskontoret avseende premiereserven i det nya pensionssystemet och Kärnavfallsfonden. I statens balansräkning är delpensionsfondens statsobligationer och Riksgäldskontorets uppköpta premieobligationer på sammanlagt 3 miljarder kronor eliminerade, vilket förklarar skillnaden mot Riksgäldskontorets redovisade statsskuld på 1 411 miljarder kronor.

Ansvarsförbindelser

Staten har åtaganden i form av kreditgarantier och pensioner m.m. som redovisas inom linjen i balansräkningen på sammanlagt 758 miljarder kronor. I not 29 redogörs närmare för de olika åtagandena.

Statens nettoförmögenhet är lika med skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde. Statsskulden, som i huvudsak motsvarar statsbudgetens ackumulerade underskott, svarar för den övervägande delen av den negativa nettoförmögenheten. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år motsvaras således av statsskuldens förändring men även av förändringar i övriga tillgångs- och skuldposter i balansräkningen.

Vid utgången av 1995/96 var nettoförmögenheten -1 038 miljarder kronor. Det är en förbättring med 1,6 miljarder kronor jämfört med 1994/95. Under samma period ökade statsskulden med 39 miljarder kronor. Tillgångarna ökade med totalt 74 miljarder kronor. Det är främst omvärderingen av statens aktier i de statliga bolagen och invärderingen av det statliga järnvägsnätet inklusive järnvägar under arbete som ökade tillgångarna. Skulderna ökade med sammanlagt 73 miljarder kronor. Statsskulden, som

ökade med 39 miljarder kronor och Riksgäldskontorets periodavgränsningsposter för räntekostnader på statsskulden samt skuldbytesavtalen, svarar för merparten av skuldökningen. Den samlade effekten av förändringarna i balansräkningens tillgångs- och skuldposter innebär att nettoförmögenheten förbättrades. Ännu saknas dock statens skuld för tjänstepensioner till statsanställda m.fl. i redovisningen. Pensionsskulden beräknades av Statens löne- och pensionsverk uppgå till drygt 84 miljarder kronor per den 31 december 1996.

Vid utgången av budgetåret 1994/95 var nettoförmögenheten -1 040 miljarder kronor. Mellan 1993/94 och 1994/95 ökade den negativa förmögenheten med ytterligare 116 miljarder kronor. Förändringen var en följd av å ena sidan statsskuldens ökning med 192 miljarder kronor, å andra sidan invärderingar som gjorts i form av det statliga vägnätet och försvarets fastigheter med tillsammans 64 miljarder kronor. Resterande skillnad motsvarades av såväl ökning som minskning av flera poster bland vilka Riksgäldskontorets periodisering av upplupna ränteintäkter m.m. svarade för den största tillgångsökningen med 15 miljarder kronor.

Aktier och andelar i statliga bolag

Det bokförda värdet av statliga bolag har ökat från 56,9 miljarder kronor till 125,3 miljarder kronor under redovisningsperioden. Det beror till övervägande del på att aktier och andelar i statliga bolag fr.o.m. redovisningsperioden 1995/96 värderats enligt kapitalandelsmetoden². Tidigare var aktier och andelar i statliga bolag värderade till historiskt anskaffningsvärde. Det gav en mindre rättvisande bild av statens tillgångar beroende på att statliga bolag under årens lopp har upparbetade vinstmedel till ansenliga belopp. Av värdeökningen på 68,4 miljarder är ungefär 60 miljarder hänförliga till omvärderingen av statliga bolag. Under redovisningsperioden har det skett nyemissioner i Statliga Akademiska Hus AB och Venantius AB på 2 respektive 0,6 miljarder kronor. Dessutom har staten lämnat ägartillskott till Venantius AB och AMU-Gruppen AB på 7,8 respektive 0,6 miljarder kronor.

För redovisningsperioden 1995/96 medför kapitalandelsmetoden att det bokförda värdet i statliga bolag har ökat med statens andel av ackumulerade vinster reducerad med utbetalda utdelningar.

Kapitalandelsmetoden innebär att statens andel av vinst/förlust i statliga bolag kommer att redovisas i årsredovisningen. Om ett statligt bolag visar nettovinst under ett år ökas det redovisade värdet av aktierna med samma belopp. Värdeökningen redovisas som en intäkt i resultaträkningen på en ny rad som

benämns Resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag. Om bolaget redovisar en förlust redovisas statens andel av förlusten som en kostnad.

Den totala kapitalandelen i dotter- och intresseföretag består till viss del av en anteciperad utdelning som de statliga bolagen kommer att utbetala nästkommande år och till viss del av upparbetade vinstmedel och satsat kapital som inte är likvida. En utdelning från ett dotter- eller intresseföretag innebär att deras fria egna kapital minskar och således även statens kapitalandel. Den utdelning som erhålls från statliga bolag redovisas inte som intäkt i resultaträkningen, om bolaget är värderat enligt kapitalandelsmetoden, eftersom det skulle innebära att den i sådana fall skulle redovisas vid två tillfällen.

Aktiebolag behöver inte enligt aktiebolagslagen framlägga sin årsredovisning förrän 6 månader efter redovisningsperiodens slut. Det medför att myndigheterna i de flesta fall inte har kunnat få fram någon årsredovisning för 1996. Myndigheterna har använt den senaste tillförlitliga resultatrapporten – antingen en delårsrapport från 1996 eller årsredovisningen 1995 – vid värdering av statliga bolag

Viktiga förändringar i statliga bolag under redovisningsperioden

Staten har sålt ut 34,5 procent av aktieinnehavet i Nordbanken AB under redovisningsperioden. Dessutom har Nordbanken gjort en inlösen av drygt 6 % av statens aktieinnehav. Förutom Nordbanken har även Svensk avfallskonvertering AB (SAKAB), Industri kredit AB och Lantbrukskredit sålts ut.

Aktierna i Tipstjänst AB och Svenska Penninglotteriet AB har köps upp av Svenska Spel AB.

Under redovisningsperioden har Retriva AB som bildades efter bankkrisen köpts upp av Securum AB vilkas aktier har överförts från dåvarande Bankstödsnämnden till Finansdepartementet.

Dessutom har samtliga aktier i LFV Airport AB, LFV Handlings AB och Swedavia AB överlåtits till LFV Holding AB.

Under redovisningsperioden har Svensk Internationell Lufttrafik AB ändrat namn till SAS Sverige AB.

Konsoliderad resultaträkning för den juridiska enheten staten

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader som genererats under redovisningsperioden. Den huvudsakliga intäkten utgörs av skatter medan kostnaderna uppkommer i den statliga verksamheten och i de stora bidrags- och försäkringssystemen som staten hanterar, t.ex. socialförsäkringssystemet. Verksamheten finansieras i viss utsträckning med avgifter och bedrivs, med undantag för affärsverkens verksamhet,

2. I underbilaga 1 redovisas det bokförda värdet, justerat värde för 1994/95 och eventuella utdelningar för respektive statligt bolag. Dessutom redovisas marknadsvärdet för de statliga bolag som är börsintroducerade.

utan vinstkrav. En begränsad del av intäkterna kommer även i form av bidrag t.ex. från AP-fonderna.

De resultatposter som är speciella för statens resultaträkning kommenteras nedan.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av avgifter utgör ersättning för de kostnader som staten via myndigheterna har haft för att tillhandahålla vissa typer av varor och tjänster. Andra former av ersättningar kan utgöras av t.ex. intäkter som uppkommit i samband med försäljning av anläggningstillgångar.

Intäkter av bidrag

Staten erhåller även intäkter från organisationer utanför den juridiska enheten staten vilka inte är relaterade till utförda prestationer. Det kan vara t.ex. överföring av medel från AP-fonderna till pensionsystemet för att finansiera pensionsutbetalningarna när dessa inte täcks av inlutna ATP-avgifter.

Transfereringar och bidrag

Transfereringar utgörs av medel som staten via myndigheterna förmedlar från statsbudgeten till olika

mottagare. Transfereringar och bidrag kännetecknas av att staten, eller myndigheterna, inte erhåller någon motprestation. Detta gäller för t.ex. barnbidrag och pensioner. I vissa fall kan dock transfereringarna vara förknippade med villkor. Detta gäller t.ex. utbildningsbidrag där kravet är att mottagaren genomför någon form av utbildning. Det bör kommenteras att transfereringar redovisas kassamässigt då avräkningen mot statsbudgeten sker utifrån kassamässiga grunder.

Kommentarer till resultaträkningen

I kommentarerna jämförs de båda 12-månadersperioderna 1996 och 1994/95.

Det finns inte något egentligt samband mellan årets resultat och effektiviteten i den verksamhet som staten bedriver. Den huvudsakliga intäkten utgörs av skatter medan kostnaderna uppkommer i den statliga verksamheten och i de stora bidrags- och försäkringssystemen som staten hanterar. Verksamheten finansieras endast i begränsad utsträckning med avgifter och bedrivs då utan krav på vinst.

TABELL 5.5 KONSOLIDERAD RESULTATRÄKNING FÖR DEN JURIDISKA ENHETEN STATEN

MILJONER KRONOR

	NOT	1995/96 (18 MÅN)	1996 (12 MÅN)	1994/95 (12 MÅN)
Intäkter				
Skatter m.m.	31	882 076,0	644 107,0	544 426,2
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	32	90 309,0	59 440,5	37 659,9
Intäkter av bidrag	33	55 602,2	36 278,3	37 426,5
Summa intäkter		1 027 987,2	739 825,8	619 512,6
Transfereringar och bidrag	34	792 280,4	534 738,7	532 559,7
<i>Intäkter efter avdrag för transfereringar och bidrag</i>		<i>235 706,8</i>	<i>205 087,1</i>	<i>86 952,9</i>
Kostnader för statens egen verksamhet				
Kostnader för personal	35	115 164,5	80 398,5	71 451,6
Kostnader för lokaler	36	16 296,8	10 793,0	
Övriga driftkostnader	37	86 837,7	59 776,2	81 842,9
Avskrivningar	38	13 793,8	9 681,5	16 179,0
Summa kostnader för statens egna verksamhet		232 092,8	160 649,2	169 473,5
<i>Resultat före finansiella poster</i>		<i>3 614,0</i>	<i>44 437,9</i>	<i>-82 520,6</i>
Finansiella intäkter och kostnader				
Resultat av andelar i dotter- och intresseföretag	39	8 373,8	8 373,8	
Finansiella intäkter	40	193 545,0	105 459,9	71 526,8
Finansiella kostnader	41	290 342,4	203 391,7	178 548,2
Summa		-88 423,6	-89 558,0	-106 821,4
Årets underskott		-84 809,6	-45 120,1	-189 342,0

Resultaträkningen för 1995/96 visar ett underskott på 85 miljarder kronor. Underskottet 1996 var 45 miljarder kronor. Jämfört med 1994/95 är detta en minskning med 144 miljarder kronor. Resultatförbättringen förklaras främst av ökade skatteintäkter och avgifter. De finansiella intäkterna har också ökat. Det har även de finansiella kostnaderna men inte i samma omfattning.

De totala intäkterna 1995/96 uppgick till 1 230 miljarder kronor. Därav utgjorde skatterna inklusive arbetsgivaravgifter den dominerande posten med 882 miljarder kronor, varav 340 miljarder kronor avser arbetsgivaravgifter, 197 miljarder kronor inkomstskatt och 217 miljarder kronor mervärdesskatt.

Skatteintäkterna 1996 uppgick till 644 miljarder kronor vilket är en ökning med 100 miljarder kronor jämfört med 1994/95. Ökningen hänförs främst till mervärdesskatten. Ändrade regler fr.o.m. 1995 bland annat på grund av EU-anpassningen (importmomsen), vissa konjunkturförändringar, tidigareläggningen av inbetalningstidpunkten och ändrade regler (moms på dagstidningar) har haft betydelse i sammanhanget. Effekten av ändrade tidpunkter för redovisning och betalning av mervärdesskatt fr.o.m. 1996 är att betrakta som en engångseffekt. Denna engångseffekt beräknas till 13 miljarder kronor. Efter mervärdesskatten står arbetsgivaravgifterna och inkomstskatterna för den största intäktsökningen. Av arbetsgivaravgifterna 1995/96 avsåg 15 miljarder kronor avgifter avsatta till premiereserven. Under budgetåret har dessutom nya energi- och miljöskatter tillkommit.

Budgetåret 1995/96 uppgick intäkter av avgifter och andra ersättningar till 90 miljarder kronor. Motsvarande intäkter 1996 var 59 miljarder kronor, en ökning med 22 miljarder kronor jämfört med 1994/95. Ökningen avser främst Finansdepartementets intäkter vid försäljningen av Nordbanksaktier och Jordbruksverkets ökade intäkter av EU-medel främst avseende arealbidrag och trädesersättning. Även Arbetsmarknadsverket hade ökade intäkter. Dessa omfattar finansieringsavgifter från arbetslöshetskassorna för finansiering av utbetalda arbetslöshetsersättningar och utjämningsbidrag samt bidrag från EG:s socialfond.

Intäkter av bidrag avser till största delen de medel från AP-fondens avkastning som måste tillskjutas när ATP-avgifterna inte räcker till för utbetalning av allmän tilläggspension.

Kostnaderna för transfereringar och bidrag uppgick till 792 miljarder kronor 1995/96. De största enskilda transfereringarna avser ålderspensioner inklusive ATP och skatteutjämningsbidrag till kommuner. Transfereringarna 1996 uppgick till 535 miljarder kronor, en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med 1994/95. Statliga tjänstepensioner ingick i transfereringar i årsredovisning för 1994/95

men har i föreliggande årsredovisning omklassificerats till personalkostnader.

Bland transfereringarna förekommer både minskningar och ökningar mellan åren. De största ökningarna avser kostnaden för skatteutjämningsbidragen som ökat med 31 miljarder kronor, och Sveriges avgift till EU som ökat med 11 miljarder kronor. Kostnaden för skatteutjämningsbidraget motsvaras på inkomstsidan av den kommunala utjämningsavgiften som redovisas under uppbördsinkomster. Ålderspensioner inkl ATP ökade med knappt 5 miljarder kronor. Bidragen avseende invandring, barnbidrag och bidragsförskott samt arbetsmarknadspolitiska åtgärder minskade alla med 5 miljarder kronor vardera. Bidraget till föräldraförsäkringen minskade med 4 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens egen verksamhet avser personal, lokaler, övrig drift samt avskrivningar och uppgår till 232 miljarder kronor 1995/96. Verksamhetens kostnader totalt minskade med 9 miljarder kronor från 1994/95 till 1996.

I kostnader för personal ingår de statliga tjänstepensionerna som har omklassificerats från transfereringar. Omklassificeringen har i föreliggande årsredovisning även gjorts för 1994/95 i syfte att underlätta jämförelse. Personalkostnaderna ökade med 9 miljarder kronor. Ökningar har skett vid många myndigheter och är störst inom polisväsendet och Banverket. Antalet anställda inom den juridiska enheten staten i september 1996 var 256 700 personer. Omräknat till heltidspersoner var antalet 230 300, en minskning med 3 800 eller knappt 2 % från 1995.

Övriga driftkostnader inkl lokalkostnader minskade med 11 miljarder kronor. Främst har Vägverkets och Banverkets driftkostnader minskat. I driftkostnader ingår Försvarsmaktens krigsmateriel med 18 miljarder kronor 1996, en ökning med 2 miljarder kronor.

Avskrivningarna minskade med drygt 6 miljarder kronor mellan 1994/95 och 1996 på grund av att Banverket fr.o.m. 1996 redovisar samtliga investeringar i järnvägsanläggningar som tillgång i balansräkningen och därmed gör planenliga avskrivningar i stället för direktavskrivningar.

De finansiella intäkterna hänförliga till statsskulden ökade mellan 1994/95 och 1996 med 45 miljarder kronor. Det var framförallt ränteintäkter avseende upplåning i SEK som ökade. Ökningen av såväl ränteintäkterna som räntekostnaderna förklaras av förändrad emissionsteknik på penning- och obligationsmarknaden. De finansiella kostnaderna hänförliga till statsskulden ökade med 25 miljarder kronor mellan 1994/95 och 1996. Därav ökade räntekostnaderna avseende upplåning i SEK med 37 miljarder kronor. Den utestående volymen lån ökade under perioden. Trots sjunkande emissionsräntor under 1996 ökade räntekostnaderna beroende på den stora

stocken lån som tidigare emitterats med hög kupon-
gränta. Däremot realiserades valutavinster 1996 till
skillnad mot realiserade valutaförluster 1994/95. De
övriga finansiella intäkterna har minskat eftersom
utdelning av statens aktier inte redovisas 1995/96. En
ny post har tillkommit, Resultat från andelar i dot-
terföretag.

Finansieringsanalys för den juridiska enheten staten

Finansieringsanalysen ska visa statens in- och utbe-
talningar fördelade på drift, investeringar, finansiella
aktiviteter och upplåning. Av analysen ska framgå
hur drift- och investeringsverksamheten har finansie-
rats samt hur statens likvida ställning har förändrats

under redovisningsperioden. Syftet med en finansie-
ringsanalys är således att ge en bild av hur statens
totala verksamhet har finansierats. Ett annat syfte är
att visa betalningsströmmarna i staten. Uppgifterna
för finansieringsanalysen har hämtats från den kon-
soliderade resultat- och balansräkningen. Informa-
tion om investeringar har hämtats från myndigheter-
nas finansieringsanalyser. För affärsverken, Banver-
ket och Vägverket har information hämtats i särskild
ordning. Inom staten används den s.k. indirekta me-
toden för att sammanställa finansieringsanalysen.
Detta innebär att man utgår ifrån intäkter och kost-
nader som presenteras i resultaträkningen. Intäkterna
och kostnaderna omvandlas till betalningsströmmar
genom att man korrigerar för förändringar i berörda
fordringar och skulder.

TABELL 5.6 FINANSIERINGSANALYS FÖR DEN JURIDISKA ENHETEN STATEN

MILJONER KRONOR

	NOT	1995/96 (18 MÅN)	1996 (12 MÅN)
Statens verksamhet			
Intäkter av skatter		882 076,0	664 107,0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		90 309,0	59 440,5
Intäkter av bidrag		55 602,2	36 278,3
Summa intäkter		1 027 987,2	759 825,8
Transfereringar och bidrag		-792 280,4	-150 967,7
Kostnader för statens förvaltning		-218 299,0	-534 738,7
Summa kostnader exklusive avskrivningar		-1 010 579,4	-685 706,4
<i>Justeringar till betalningar</i>	41	52 565,8	29 628,9
Saldo statens verksamhet		69 973,6	103 748,3
Investeringar			
Finansiella investeringar		-3 966,4	-3 213,5
Materiella investeringar		-38 355,1	-24 358,6
Immateriella investeringar		-259,2	-372,0
Summa investeringar		-42 580,7	-27 944,1
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning justerade för valutakursförändringar		-163 666,8	-105 934,8
Övriga finansiella intäkter/kostnader justerade för utdelningar och resultat- andelar		25 385,9	14 907,7
<i>Justeringar till betalningar</i>	42	17 640,8	-6 953,3
Summa finansiella aktiviteter		-120 640,1	-97 980,5
Totalt		-93 247,2	-22 176,3
Statens upplåning			
Förändring av statsskulden		39 085,3	19 760,0
Uppskrivning av valutaskulden			-532,9
Nedskrivning av valutaskulden		49 930,4	
Förändring av skuldbytesavtal		4 231,5	2 949,2
Saldo statens upplåning		93 247,2	22 176,3¹

1. I lånebehovet ingår affärsverkens lån som upptagits på marknaden.

Kommentarer till finansieringsanalysen

Av första avsnittet i finansieringsanalysen för redovisningsperioden 1995/96 framgår att statens verksamhet, exklusive årets avskrivningar, redovisar ett överskott på 17,4 miljarder kronor. Försäljning och inlösen av Nordbanksaktier har medfört att kassaflödet från statens verksamhet har förbättrats med nästan 13 miljarder kronor. Därutöver har Nordbanken AB utbetalat utdelningar till staten. Dessa redovisas nedan. Om kassaflödet från statens verksamhet justeras med förändringen av omsättningstillgångar, finansiella anläggningstillgångar och skulder mellan 1995/96 och 1994/95 kan kassaflödet till den statliga verksamheten utläsas. Kassaflödet för 1995/96 uppgår till 70 miljarder kronor. I justeringar i statens verksamhet ingår en positiv engångseffekt på 26,7 miljarder kronor från statens försäljning av långfristiga fordringar till Venantius AB. Inleveransen har delvis finansierats av att Venantius AB har tagit upp lån i Riksgäldskontoret. Nettoeffekt vid årets slut är 21 miljarder kronor. Kassaflödet har även påverkats av att kärnavfallsfonden har flyttats från Riksbanken till Riksgäldskontoret och därigenom minskat upplåningsbehovet. Ingående värdet av kärnavfallsfonden i balansräkningen var 15,7 miljarder kronor. Från finansieringsanalysen för kalenderåret 1996 kan man utläsa att saldot från statens verksamhet har förbättrats under senare delen av redovisningsperioden. Det beror dels på ökade intäkter från skatter m.m., dels på att ovanstående positiva engångseffekter till stor del påverkat kassaflödet under kalenderåret 1996. Mer information om statens verksamhet finns i notförteckning och analyser till resultaträkningen.

Statens totala investeringar under 1995/96 uppgår till 42,6 miljarder kronor, utav dessa är de finansiella investeringarna 4 miljarder kronor. Under redovisningsperioden har staten gjort nyemissioner i bl a Statliga Akademiska Hus AB och Venantius AB på 2 respektive 0,6 miljarder kronor. De materiella investeringarna uppgår till 38,3 miljarder kronor under redovisningsperioden 1995/96. De största investeringarna redovisas av Banverket och Vägverket, 13,5 respektive 11 miljarder kronor.

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter uppgår till -120,6 miljarder kronor. Från resultaträkningen har finansiella poster som inte påverkar betalningar eliminerats, t.ex. resultatandelar i dotter- och intresseföretag (8,3 miljarder kronor) och orealiserade valutavinster (50 miljarder kronor). Finansiella poster som inte utgör intäkter/kostnader, t.ex. utdelningar, men som påverkar betalningar har tillkommit. Utdelningar från statliga bolag uppgår till 11,7 miljarder kronor under redovisningsperioden, varav 3 miljarder kronor är utdelningar från Nordbanken AB. Räntebetalingar på statsskulden uppgår netto till 163,6 miljarder kronor. Det innebär att nettot av räntebetalingar under redovisningsperioden

är 70 miljarder kronor större än statens upplåningsbehov.

För att finansiera det negativa kassaflödet till statens verksamhet och investeringar, samt räntan på statsskulden, krävs upplåning av Riksgäldskontoret. Nettoupplåningen påverkas av statsskuldens förändring under redovisningsperioden, som uppgår till 39,1 miljarder kronor. Därutöver har det skett nedskrivning av valutaskulden, som inte medför några betalningar, med nästan 50 miljarder kronor under redovisningsperioden. Nedskrivningen har eliminerats mot orealiserade valutavinster under finansiella aktiviteter. Skuldbytesavtal ingår inte i statsskulden och förändringen mellan ingående och utgående värde i balansräkningen redovisas under upplåningsavsnittet.

Finansieringsanalysen för kalenderåret 1996 redovisar de kassamässiga flöden som har skett under året. Det finns inget krav på att myndigheterna skall upprätta en notförteckning i delårsrapporten per den 31 december 1995. Det innebär att det inte har varit möjligt att säkerhetsställa vilken post i balansräkningen som justeringar i statens verksamhet hänförs till. Därför redovisas ingen not till denna post. Från finansieringsanalyserna för redovisningsperioden 1995/96 och kalenderåret 1996 kan man utläsa att en stor del av statens upplåningsbehov hänförs till andra halvåret 1995. Av statens totala upplåningsbehov på 93 miljarder kronor under redovisningsperioden 1995/96 är 70 miljarder kronor hänförliga till andra halvåret 1995.

Noter till balansräkning (1-29)

Not 1.

KASSA, BANK M.M.

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Exportkreditnämnden	1 327,2	1 018,5
Riksskatteverket	489,0	535,6
Göteborgs universitet	201,2	102,6
Riksförsäkringsverket	184,0	144,0
Kärnavfallsfondens styrelse	0,0	15 671,9
Övriga myndigheter	1 245,2	1 735,9
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	97,5	5,4
Sjöfartsverket	2,3	1,9
Statens järnvägar	1 037,2	2 678,7
Svenska Kraftnät	639,8	441,9
Summa	5 223,4	22 336,4

Kärnavfallsfondens styrelse har under 1995/96 flyttat fonderade medel från Riksbanken till Riksgäldskontoret vilket gjort att statens upplåningsbehov minskat i motsvarande mån.

Statens järnvägar har använt likvida medel för förtidsinlösen av långfristiga skulder

Not 2.

VÄRDEPAPPER OCH ANDELAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Finansdepartementet	11 306,3	0,0
Riksförsäkringsverket	3 758,0	5 536,0
Insättningsgarantinämnden	0,0	12 900,0
Övriga myndigheter	568,1	1 001,2
<i>Affärsverk</i>		
Svenska Kraftnät	299,2	143,5
Summa	15 931,4	19 580,7

Finansdepartementets aktieinnehav 1995/96 avser 59 % ägarandel i Nordbanken AB som övertagits från Insättningsgarantinämnden (fd Bankstödsnämnden) samt 34 % i Stadshypotek AB som överförts från Konungariket Sveriges stadshypotekskassa. Aktierna är upptagna till ett värde motsvarande anskaffningsvärdet. Under 1996 genomförde Nordbanken AB en inlösen av egna aktier vilken minskade statens ägarandel från 65,5 % till 59 %. Aktierna i Stadshypotek AB har under januari 1997 sålts till Handelsbanken AB.

Riksförsäkringsverket har ett värdepappersinnehav bestående i huvudsak av hypoteksobligationer (3 725 miljoner kronor) som hör till verkets fondförvaltning. Innehavet av statsobligationer (2 530 miljoner kronor) har eliminerats mot statsskulden.

Insättningsgarantinämndens aktieinnehav 1994/95 avser 100% ägarandel i Nordbanken. Under hösten 1995 såldes 34,5% av statens aktieinnehav i Nordbanken ut till allmänheten. Resterande aktier överfördes i juli 1996 till Finansdepartementet.

Not 3.

KUNDFORDRINGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Banverket	501,1	565,2
Vägverket	199,8	197,2
Statens lantmäteriverk	123,3	128,9
Försvarsmakten	157,4	99,4
Övriga myndigheter	1 317,3	1 333,4
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	428,2	406,7
Sjöfartsverket	58,5	38,8
Statens järnvägar	724,3	824,9
Svenska kraftnät	499,6	285,2
Summa	4 009,5	3 879,7

Not 4

ÖVRIGA FORDRINGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Riksgäldskontoret	6 449,0	1 247,3
Riksskatteverket	5 030,2	5 100,1
Jordbruksverket	4 480,7	1 586,5
Tullverket	2 245,4	1 607,2
Vägverket	684,4	231,6
Banverket	433,5	283,3
Riksförsäkringsverket	321,0	566,0
Boverket	0,3	1 410,3
Övriga myndigheter	1 214,4	2 535,0
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	118,2	72,7
Sjöfartsverket	18,6	33,5
Statens järnvägar	902,3	235,6
Svenska kraftnät	0,5	0,2
Summa	21 898,5	14 909,3

Riksgäldskontorets fordran avser i huvudsak kortfristiga lånefordringar på Venantius AB (2 332,1 miljoner kronor), Vasakronan AB (2 000,0 miljoner kronor) och Vasakronan Krim AB (1 441,9 miljoner kronor).

Av Riksskatteverkets fordran avser 4 745,4 miljoner kronor skatter under indrivning som beräknas inflyta. Av det totala beloppet på drygt 29 000 miljoner kronor som är föremål för aktiva indrivnings-

åtgärder beräknar Riksskatteverket att ca 15 % kommer att inbetalas.

Jordbruksverket har fordringar på EU för gjorda utbetalningar av bidrag på totalt 4 393,3 miljoner kronor.

Av Tullverkets fordran avser 2 243,8 miljoner kronor uppborädsfordringar.

Boverkets minskning av övriga fordringar beror på att transaktionerna mellan Boverket och SBAB gällande låneförvaltning har upphört i och med överlåtelsen av den statliga lånestocken till SBAB och Venantius AB

Not 5.

PÅGÅENDE ARBETEN

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Försvarets materielverk	1 507,2	590,1
Statens lantmäteriverk	102,9	107,6
Banverket	79,3	40,0
Försvarsmakten	61,6	109,5
Göteborgs universitet	38,0	25,7
Karolinska institutet	36,0	54,0
Övriga myndigheter	157,8	134,0
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	18,0	0,0
Statens järnvägar	16,0	0,0
Summa	2 016,8	1 060,9

Not 6.

VARULAGER OCH FÖRRÅD

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Försvarets materielverk	7 069,4	6 918,2
Myndigheten för avveckling av statens oljelager	525,1	1 247,2
Banverket	411,4	476,3
Försvarsmakten	273,5	258,2
Övriga myndigheter	666,7	720,0
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	25,7	28,5
Sjöfartsverket	26,3	22,4
Statens järnvägar	170,7	174,0
Svenska kraftnät	21,7	21,5
Summa	9 190,5	9 866,3

Försvarets materielverks lager består huvudsakligen av reservmateriel och drivmedel.

Försvarsmakten invärderade sitt varulager som främst består av ammunition under 1994/95, men har under 1995/96 inte tagit med det i sin redovisningen efter dispens från Forsvarsdepartementet. För jämförbarhetens skull så har motsvarande justering

gjorts för 1994/95, en minskning med 35 589,5 miljoner kronor. De lager som återstår är lokala lager av förnödenheter som används i fredsdriften.

Myndigheten för avveckling av statens oljelager har som huvuduppgift att sälja ut de statliga civila beredskapslagren av oljeprodukter och avveckla de tömda oljelagringsanläggningarna senast vid utgången av år 1999.

Banverkets varulager består i huvudsak av material för underhåll och reparation av anläggningar.

Not 7.

FÖRSKOTT TILL LEVERANTÖRER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Försvarets materielverk	15 690,4	15 176,2
Övriga myndigheter	59,9	77,0
Summa	15 750,3	15 253,2

Av Försvarets materielverks post avser 10 015 miljoner kronor förskott till IG JAS/Saab-koncernen och 2 992 miljoner kronor förskott till Celsius-koncernen.

Not 8.

Periodavgränsningsposter på tillgångssidan avser tillförda fordringsposter som behövs för att bestämma de intäkter och kostnader som rätteligen hör till redovisningsperioden. Posterna är av typen förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Riksgäldskontoret	41 457,7	33 799,9
Riksförsäkringsverket	1 363,0	486,0
Försvarets materielverk	1 361,3	110,2
Kärnavfallfondens styrelse	809,0	1 196,9
Övriga myndigheter	3 701,4	5 435,4
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	72,7	149,4
Statens järnvägar	250,1	293,7
Sjöfartsverket	21,3	52,2
Svenska kraftnät	289,7	23,0
Summa	49 326,2	41 526,7

Riksgäldskontorets post avser i huvudsak upplupna räntintäkter med 13 182,7 miljoner kronor samt förutbetalda underkurser för upplåning med 28 265,4 miljoner kronor.

Not 9.

AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSE- OCH DOTERBOLAG

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Näringsdepartementet	56 409,3	21 792,2
Finansdepartementet	33 317,2	14 010,8
Kommunikationsdepartementet	27 099,4	11 889,1
Arbetsmarknadsdepartementet	2 260,4	1 471,6
Socialdepartementet	2 090,2	55,4
Riksbankens grundfond	1 000,0	1 000,0
Utrikesdepartementet	778,2	100,0
Kulturdepartementet	642,1	300,2
Insättningsgarantinämnden	0,0	4 800,0
Övriga myndigheter	832,2	1 226,1
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	50,0	39,2
Statens järnvägar	740,8	215,8
Svenska kraftnät	58,7	3,9
Summa	125 278,5	56 904,3

Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag är fr.o.m. 1995/96 värderade enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av bolagens ackumulerade vinster har invärderats i myndigheternas redovisning. I Bilaga 1 redovisas det bokförda värdet, justerat värde för 94/95 och eventuella utdelningar för respektive statligt bolag.

Departementen redovisar merparten av statens aktieinnehav i statliga bolag från och med redovisningsperioden 1994/95. Tidigare redovisades dessa aktier av Kammarkollegiet.

Riksbanken ingår i det bokförda värdet med den så kallade grundfonden på 1 000,0 miljoner kronor.

Insättningsgarantinämndens (f d Bankstödsnämnden) post 1994/95 bestod av aktier i Securum (3 300,0 miljoner kronor) och Retriva (1 500,0 miljoner kronor). Under 1995/96 har aktierna i Retriva sålts till Securum. Securumaktierna överfördes sedan till Finansdepartementet.

Statens järnvägars aktier i dotterbolaget AB Swedcarrier har med hänsyn till substansvärde och avkastningsförmåga skrivits upp från 191 miljoner kronor till 716 miljoner kronor.

Not 10.

OBLIGATIONER OCH ANDRA VÄRDEPAPPER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Karolinska Institutet	851,3	754,5
Allmänna arvsfonden	821,3	660,2
Lunds universitet	741,6	608,7
Finansdepartementet	593,4	0,0
Riksförsäkringsverket	196,0	195,0
Umeå universitet	110,9	78,6
Göteborgs universitet	94,8	124,5
Övriga myndigheter	346,0	383,7
Summa	3 755,3	2 805,2

Finansdepartementets post består av Sveriges ägarandel i Världsbanken IBRD som överfördes från Riksbanken 1995-12-14.

Not 11.

ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE	
	1995/96	1994/95
Centrala studiestödsnämnden	96 075,2	83 719,9
Riksgäldskontoret	11 079,5	23 969,7
Kammarkollegiet	3 590,7	2 829,8
Närings- och teknikutvecklingsverket	585,1	859,3
Banverket	457,6	254,0
Boverket	44,3	36 779,0
Försvarsmakten	6,0	2 014,8
Insättningsgarantinämnden	0,0	2 522,6
Övriga myndigheter	1 015,6	1 644,1
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	18,0	0,0
Statens järnvägar	979,4	889,9
Summa	113 851,4	155 483,1

Centrala studiestödsnämndens (CSN) post avser studielån beviljade t.o.m. 1988 34 910,7 miljoner kronor, studielån beviljade fr.o.m. 1989 59 022,3 miljoner kronor och hemutrustningslån till flyktingar 1 525,2 miljoner kronor. Lånefordringar hos CSN är upptagna till det belopp varmed de utbetalats, uppskrivits och konverterats, minskat med inbetalningar och avskrivningar pga av dödsfall m.m. Ingen värdering av osäkra fordringar har gjorts.

Boverket har minskat sina andra långfristiga fordringar genom ett avtal mellan svenska staten, SBAB och Venatius AB med giltighet från 1 juli 1995 där de anslagsfinansierade lånen överfördes till SBAB och Venatius AB.

Riksgäldskontorets post innehåller lånefordringar på statliga bolag på tillsammans 5 873,5 miljoner kronor och övertagna statslån till Vattenfall AB 5 205,9 miljoner kronor. Minskningen beror främst på att lån till Vasakronan AB, Vattenfall AB och Akademiska Hus AB på totalt 15 134,3 miljoner kronor återbetalats.

Kammarkollegiet redovisar f.d. lönegarantifondens fordran på företagen (1 986,1 miljoner kronor) och näringslån (1 101,9 miljoner kronor).

Insättningsgarantinämndens konvertibellån till Föreningsbanken har lösts.

Försvarsmakten har i enlighet med regeringsbeslut under året avvecklat det så kallade "JAS-lånet" till industrin som 1994/95 uppgick till 1 700 miljoner kronor.

Exportkreditnämnden har regeringens dispens från att invärdera osäkra fordringar i form av regressfordringar för infriade garantier.

Not 12.

BEREDSKAPSLAGER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Statens räddningsverk	1 080,2	1 937,0
Socialstyrelsen	956,0	958,0
Överstyrelsen för civil beredskap	637,2	812,7
Jordbruksverket	317,2	852,6
Övriga myndigheter	14,7	4,5
Summa	3 005,3	4 564,8

Beredskapslager är värderade till anskaffningsvärde och i vissa fall till återanskaffningsvärde.

Not 13.

PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Banverket	14 113,2	0,0
Fortifikationsverket	1 267,1	752,3
Statens fastighetsverk	541,7	854,2
Övriga myndigheter	373,7	311,9
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	798,9	668,4
Sjöfartsverket	62,3	115,4
Statens järnvägar	195,0	624,4
Svenska kraftnät	89,3	140,3
Summa	17 441,2	3 466,9

Banverket redovisar fr.o.m. verksamhetsåret 1996 samtliga investeringar i järnvägsanläggningar som tillgång i balansräkningen. Se även not 19.

Not 14.

TEKNISKA ANLÄGGNINGAR, MASKINER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Vägverket	703,0	752,4
Banverket	601,9	549,2
Försvarsmakten	188,5	122,3
Försvarets materielverk	145,3	221,3
Övriga myndigheter	647,8	563,8
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	2 621,8	2 315,4
Sjöfartsverket	98,3	85,8
Svenska Kraftnät	6 701,0	6 543,8
Summa	11 707,6	11 154,0

Svenska Kraftnäts post avser driftsanläggningar för de svenska storkraftsnäten (stamnätet, norrbottennätet och utlandsförbindelser) samt tele- och infosystem.

Not 15.

ÖVRIGA ANLÄGGNINGAR, TRANSPORTMEDEL, INVENTARIER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Rikspolisstyrelsen	818,4	754,9
Försvarsmakten	666,5	542,8
Riksförsäkringsverket	520,0	451,0
Lunds universitet	501,8	463,6
Riksskatteverket	500,3	367,1
Kustbevakningen	483,5	435,1
Övriga myndigheter	5 710,6	5 047,7
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	602,7	607,5
Statens järnvägar	8 440,1	3 864,2
Summa	18 243,9	12 533,9

Anläggningstillgångarna är värderade till anskaffningskostnad med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningar baseras på tillgångarnas uppskattade ekonomiska livslängd. Normalt är avskrivningstiden 3-7 år för datorer, 5-10 år för maskiner, transportmedel och inventarier och 10-50 år för skepp och flyg.

Statens järnvägar har sålt rullande materiel och fartyg som sedan återhyrs genom leasingkontrakt. Som tillgång redovisas det ursprungliga anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Värdet uppgår till 4 434 miljoner kronor. Motsvarande skuld redovisas under långfristiga skulder i övrigt.

Not 16.

BYGGNADER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Fortifikationsverket	9 527,2	9 760,2
Statens fastighetsverk	5 528,3	9 310,7
Riksdagens förvaltningskon- tor	916,3	776,0
Banverket	358,5	334,0
Riksförsäkringsverket	231,0	180,0
Vägverket	193,6	301,0
Övriga myndigheter	624,0	741,8
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	2 155,8	2 228,2
Sjöfartsverket	301,9	235,9
Statens järnvägar	2 580,3	2 570,5
Svenska kraftnät	210,5	234,6
Summa	22 627,4	26 672,9

Statens fastighetsverk har fram till den 1 oktober 1996 förvalt ett antal universitetsfastigheter i avvakten på överlämnande till Finansdepartementet för vidareförsäljning till Statliga Akademiska Hus AB. Av värdet 1994/95 avsåg 4 249,3 miljoner kronor byggnadsvärdet för dessa fastigheter.

Not 17.

MARK OCH ANNAN FAST EGENDOM

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Statens fastighetsverk	5 079,3	5 033,6
Fortifikationsverket	1 892,4	1 850,0
Naturvårdsverket	1 100,3	879,9
Övriga myndigheter	162,5	942,4
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	13,4	12,5
Sjöfartsverket	6,3	5,2
Statens järnvägar	2 194,4	2 155,5
Svenska kraftnät	228,2	271,0
Summa	10 676,8	11 150,1

Statens fastighetsverk har överlämnat mark till Finansdepartementet för vidareförsäljning till Statliga Akademiska Hus AB. Av värdet 1994/95 avsåg 897,0 miljoner kronor den överlämnade marken. Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Det bokförda värdet är upptaget till anskaffningsvärde.

Not 18.

STATLIGA VÄGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Vägverket	62 399,5	53 731,8
Summa	62 399,5	53 731,8

Vägverket har från och med redovisningsperioden 1994 aktiverat investeringar i statliga vägar och broar. Väginvesteringar åren 1955-1994 har invärderats retroaktivt. Avskrivningstiden för väginvesteringar är 40 år. Omräkning har skett med ledning av Vägverkets vägkostnadsindex som är en sammanvägning av konsumentprisindex, entreprenadindex och producentindex. Det erhållna bruttobeloppet har sedan reducerats med avskrivningar.

Not 19.

JÄRNVÄGSANLÄGGNINGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Banverket	36 017,7	7 314,0
Summa	36 017,7	7 314,0

Banverket har för 1995/96 invärderat järnvägsbanorna utöver tidigare redovisade tele, el och SL-anläggningar. De investeringar som gjorts i det statliga järnvägsnätet och som finansierats med statliga anslag har i Banverkets redovisning tidigare direktavskrivits. De beräknade investeringsbeloppen har omräknats till nuvärde enligt konsumentprisindex. Det erhållna bruttobeloppet har sedan reducerats med avskrivningar. Avskrivningstiden är 40 år.

Not 20.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Riksförsäkringsverket	165,0	0,0
Totalförsvarets pliktverk	70,7	0,0
Statens invandrarverk	22,3	32,9
Statens fastighetsverk	17,0	17,4
Fortifikationsverket	16,3	20,4
Övriga myndigheter	38,4	28,9
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	23,5	218,3
Summa	353,2	317,9

Not 21. LEVERANTÖRSSKULDER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE 1995/96	1994/95
Försvaters materielverk	2 022,4	1 943,5
Vägverket	1 739,6	1 867,5
Banverket	1 188,0	1 458,8
Försvarsmakten	901,4	980,6
Riksförsäkringsverket	473,0	339,0
Arbetsmarknadsverket	406,7	804,2
Övriga myndigheter	3 280,5	4 311,2
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	340,7	196,0
Sjöfartsverket	82,5	75,4
Statens järnvägar	1 008,2	733,5
Svenska kraftnät	345,3	78,0
Summa	11 788,3	12 787,7

Not 22. DEPOSITIONER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE 1995/96	1994/95
Länsstyrelsen i Stockholm	278,3	255,1
Tullverket	66,0	110,9
Allmänna advokatbyråerna	60,7	75,4
Övriga myndigheter	137,8	158,2
<i>Affärsverk</i>		
Statens järnvägar	0,1	0,0
Summa	542,9	599,6

Not 23. ÖVRIGA SKULDER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE 1995/96	1994/95
Riksförsäkringsverket	3 986,0	4 470,0
Riksgäldskontoret	3 300,8	6 514,2
Arbetsmarknadsverket	1 796,2	1 300,6
Statens löne och pensionsverk	1 005,1	920,8
Exportkreditnämnden	821,9	713,0
Riksskatteverket	703,5	856,5
Vägverket	641,6	308,8
Övriga myndigheter	3 863,9	5 983,4
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	201,7	268,8
Sjöfartsverket	20,0	17,0
Statens järnvägar	2 038,7	1 673,0
Statens kraftnät	20,6	30,3
Summa	18 400,0	23 056,4

Riksförsäkringsverkets, Arbetsmarknadsverkets och Statens löne- och pensionsverks poster avser innehållen men ej förfallen skatt på pensioner med flera skattepliktiga ersättningar.

Av Riksgäldskontorets post avser 858,3 miljoner kronor skulder till banker, 1 928,6 miljoner kronor förfallna obligationer, vinster och räntor.

Riksskatteverket har gjort en omklassificering av kronofogdemyndigheternas klientmedel, skattemyndigheternas skuldsaneringsmedel och returmedel till balansposten Depositioner under långfristiga skulder. Det justerade värdet för övriga skulder 1994/95 har lagts in för att få jämförbarhet.

Not 24. FÖRSKOTT FRÅN KUNDER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE 1995/96	1994/95
Karolinska institutet	692,0	435,2
Uppsala universitet	518,1	461,9
Fortifikationsverket	467,7	201,5
Kungliga tekniska högskolan	404,2	291,3
Göteborgs universitet	279,0	213,6
Övriga myndigheter	955,3	873,3
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	13,6	0,0
Statens järnvägar	0,0	2,3
Summa	3 298,4	2 479,1

Karolinska institutet redovisar skulder avseende icke upparbetade kostnader för både bidragsfinansierad

och uppdragsfinansierad verksamhet där ersättning-
en erläggs i förskott.

Not 25.

Periodavgränsningsposter på skuldsidan avser tillför-
da skuldposter som behövs för att bestämma de in-
täkter och kostnader som rätteligen hör till redovis-
ningsperioden. Posterna är av typen upplupna
kostnader och förutbetalda intäkter.

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE	
	1995/96	1994/95
Riksgäldskontoret	98 232,2	72 913,6
Riksförsäkringsverket	4 083,0	2 941,0
Försvarets materielverk	3 186,5	403,1
Rikspolisstyrelsen	1 876,2	724,7
Vägverket	991,9	2 104,0
Försvarsmakten	872,0	1 067,8
Övriga myndigheter	6 643,6	7 343,6
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	403,4	480,0
Sjöfartsverket	178,8	208,7
Statens järnvägar	1 719,2	1 705,7
Svenska kraftnät	488,4	184,9
Summa	118 675,2	90 077,1

Not 26.

DEPOSITIONER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE	
	1995/96	1994/95
Riksskatteverket	423,6	519,0
Länsstyrelsen i Jämtland	44,2	34,6
Länsstyrelsen i Malmöhus	15,5	0,0
Övriga myndigheter	8,8	12,7
Summa	492,1	566,3

Riksskatteverket har gjort en omklassificering mellan
Övriga Skulder och Depositioner. Se not 23.

Not 27.

ANDRA LÅNGFRISTIGA SKULDER

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE	
	1995/96	1994/95
Riksgäldskontoret	7 926,8	3 075,2
Vägverket	3 377,8	1 972,0
Styrelsen för internationell utveckling	2 870,7	2 902,3
Insättningsgarantinämnden	0,0	2 500,0
Övriga myndigheter	1 612,8	1 721,5
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	1 881,4	1 432,9
Sjöfartsverket	582,4	545,3
Statens järnvägar	8 016,6	2 217,0
Svenska kraftnät	43,1	38,2
Summa	26 311,6	16 404,4

Riksgäldskontoret redovisar skuldbytesavtal, netto,
på 7 306,7 miljoner kronor. Skuldbytesavtalen upp-
tas till den valutakurs som gällde på bokslutsdagen.

Vägverkets post består i huvudsak av en skuld till
det egna dotterbolaget Stockholmsleder AB avseende
finansiering av delar inom den s.k. Dennisöverens-
kommelsen på 2 636,7 miljoner kronor.

Styrelsen för internationell utveckling redovisar U-
landskrediter som tidigare fanns hos BITS.

Insättningsgarantinämndens långfristiga skuld till
Föreningsbanken har lösts.

Statens järnvägar redovisar betalningsåtagandet
för samtliga finansiella leasingkontrakt, på 5 466
miljoner kronor, som andra långfristiga skulder.

Not 28.

LÅN I SVERIGE

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRT VÄRDE	
	1995/96	1994/95
Statsobligationslån	709 907,9	605 089,9
Statsskuldväxlar	179 878,2	212 043,5
Premieobligationslån	58 707,8	62 701,6
Riksgäldskonto	11 928,6	11 586,1
Allemanssparkonto	43 986,6	49 931,1
Dagslån	4 901,0	959,0
Summa	1 009 310,2	942 311,2

Statsskuldväxlarna och de reala statsobligationslånen
redovisas till vid emissionstillfället inbetalt diskonte-
rat belopp. Riksförsäkringsverkets innehav av
statsobligationer (2 530,0 miljoner kronor) som hör
till verkets fondförvaltning och Riksgäldskontorets
innehav av uppköpta egna obligationer (1 392,4
miljoner kronor) har eliminerats mot statsskulden,
varför Riksgäldskontorets redovisning av lån i Sveri-

ge avviker mot Årsredovisning för statens redovisning.

LÅN UTMOLANDS

MILJONER KRONOR

	BOKFÖRTVÄRDE	
	1995/96	1994/95
Utestående obligationslån	398 399,2	426 312,9
Summa	398 399,2	426 312,9

Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till den valutakurs som gällde på bokslutsdagen. Lånens anskaffningsvärde uppgick till 422 978,5 miljoner kronor. Den orealiserade valutavinsten uppgick till 24 579,2 miljoner kronor.

Not 29.

ANSVARSFÖRBINDELSER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Insättningsgaranti	407 400,0	386 000,0
Kreditgarantier	246 452,0	175 860,0
Statliga tjänstepensioner	84 425,0	76 280,0
Premiereserv	19 571,0	3 906,0
Summa	757 848,0	642 046,0

Insättningsgarantisystemet trädde i kraft den 1 januari 1996 och syftet är att stärka konsumentskyddet för allmänhetens insättningar i bank. Som medlem i EU är Sverige skyldigt att ha ett system för garanti för insättningar. Det svenska garantisystemet omfattar insättningar upp till 250 000 kronor per insättare och institut. De institut som omfattas av garantin skall också svara för finansieringen. För 1996 var det sammanlagda avgiftsbeloppet 0,25 procent av de totala insättningarna per den sista december 1995 som uppgick till 386 miljarder kronor. De 116 institut som betalade avgifter betalade sammanlagt cirka 966 miljoner kronor.

Statliga tjänstepensioner avser statens pensionsåtaganden för kompletterande tjänstepension till anställda, pensionärer och övriga före detta anställda. Statens löne- och pensionsverk (SPV) har beräknat beloppet med utgångspunkt från de beräkningar som redovisas i slutrapportbilagan till SPV:s slutrapport om statens tjänstepensionsåtagande (SPÅ). Utöver den av SPV beräknade pensionskulden som förts upp i balansräkningens tilläggs-kolumn har staten åtaganden enligt överenskommelse per den 30 november 1990, mellan staten genom Civildepartementet, Landstingsförbundet och Svenska kommunförbundet, om bidrag till kostnader för pensions- och andra trygghetsförmåner för lärare, skolledare och syofunktionärer.

Riksdagen fattade i juni 1994 beslut om riktlinjer för ett reformerat pensionssystem. Beslutet överensstämmer i allt väsentligt med regeringens proposition

1993/94:250 Reformering av det allmänna pensionsystemet och pensionsgruppens betänkande SOU 1994:20. I proposition 1994/95:41 föreslår regeringen att 11 % av inbetalda tilläggs-pensionsavgifter fr.o.m. år 1995 ska placeras på konto hos Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner. Därefter har riksdagen i lag (1994:1748) om förvaltning av vissa tilläggs-pensionsavgifter, beslutat att de medel som skall placeras på konto hos Riksgäldskontoret skall finansiera framtida pensioner. De medel som per den 31 december 1996 finns placerade på kontot uppgår till 19 571 miljoner kronor. Motsvarande kapital redovisas av Riksförsäkringsverket som "premiereserv" och ingår i statens nettoförmögenhet i avvaktan på en slutlig utformning av det nya pensionssystemet.

Not 30.

SKATTER M.M.

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Skatteförvaltningen	820 265,6	600 827,9	431 972,2
Tullverket	57 323,8	37 146,5	86 896,0
Riksförsäkringsverket	15 473,0	10 285,0	5 534,0
Kammarkollegiet	12 267,4	10 208,2	10 351,2
Vägverket	7 729,3	6 840,1	4 014,1
LMV/Centralnämnden för fastighetsdata	3 768,8	2 488,3	3 343,3
Övriga myndigheter	0,0	0,0	2 315,4
Eliminerat statens arbetsgivaravg. och särskild löneskatt m.m.	-34 752,0	-23 689,0	
Summa	882 076,0	644 107,0	544 426,2

Skatteförvaltningens uppbörd avser i huvudsak skatter och arbetsgivaravgifter. Av beloppet utgör 197 144 (159 371/139 544) miljoner kronor inkomstskatt, 339 507 (231 295/186 842) miljoner kronor arbetsgivaravgifter och 160 226 (118 271/35 535) miljoner kronor mervärdesskatt. Inom parentes anges 1996 respektive 1994/95 års siffror.

Skatteförvaltningens uppbördsintäkter har ökat med ca 394 miljarder kronor mellan budgetåren 1994/95 och 1995/96. Även fränsett att redovisningsperioden 1995/96 omfattar 18 månader mot 12 månader för redovisningsperioden 1994/95 är det en markant ökning.

Större delen av ökningen är hänförlig till mervärdesskatten. Ändrade regler fr.o.m. den 1 januari 1995 bl.a. på grund av anpassningen till EU (importmomsen), vissa konjunkturförändringar, tidi-

gareläggningen av inbetalningstidpunkten och ändrade regler (moms på dagstidningar) har haft betydelse i sammanhanget. Effekten av ändrade tidpunkter för redovisning och betalning av mervärdesskatt fr.o.m. 1996 är att betrakta som en engångseffekt. Denna engångseffekt beräknas till 12 900 miljoner kronor. Efter mervärdesskatt står arbetsgivaravgifterna och inkomstskatterna för den största intäktsökningen. Under redovisningsperioden har dessutom nya energi- och miljöskatter tillkommit.

Av arbetsgivaravgifterna har 15 196 miljoner kronor 1995/96 avsatts till premiereserven (se not 29).

Tullverkets uppbörd avser främst mervärdesskatt 51 313 (33 397/79 746) miljoner kronor och tullavgifter 5 144 (3 179/4 876) miljoner kronor.

Riksförsäkringsverkets uppbörd avser i huvudsak lönekostnadspålägg och särskilda löneskatter.

Kammarkollegiets intäkt består i huvudsak av Riksbankens inlevererade överskott på 8 100 miljoner kronor och tipsmedel/lotterimedel på 2 037 miljoner kronor.

Vägverkets uppbörd består i huvudsak av fordonsskatt.

Elimineringar av statens arbetsgivaravgifter har gjorts med 25 212 (17 82) miljoner kronor. Särskild löneskatt har eliminerats med 2 945 (2 238) miljoner kronor, löneskatt på pensioner med 2 447 (1 868) miljoner kronor och avtalslöp m.m. med 4 148 (2 101) miljoner kronor. För 1994/95 gjordes motsvarande elimineringar i ett tidigare led, på Riksförsäkringsverket.

Posten övriga myndigheter har försvunnit eftersom en strikt definition av skatteuppbörd har använts.

Not 31. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Statens jordbruksverk	11 998,4	7 006,3	3 008,4
Finansdepartementet	5 661,0	5 617,1	1,1
Vägverket	4 412,4	1 906,4	2 938,2
Banverket	3 477,4	2 408,1	1 492,2
Insättningsgarantinämnden	3 269,1	974,9	68,3
AMS	2 890,4	2 224,5	139,4
Exportkreditnämnden	2 577,6	1 925,9	1 390,7
Riksförsäkringsverket	2 570,5	1 417,7	333,8
Kärnavfallsfondsstyrelse	2 130,0	1 458,0	1 390,3
Riksgäldskontoret	1 824,4	686,5	374,9
Riksskatteverket	1 564,5	1 112,1	251,6
Lantmäteriverket	1 171,8	835,1	802,8
Försvarsmakten	1 158,8	403,1	105,7
Statens institutionsstyrelse	1 078,6	718,5	706,6
Myndigheten för avveckling av statens oljelager	977,4	683,0	555,7
Övriga myndigheter	14 805,7	10 189,7	7 376,5
<i>Affärsverk</i>			
Luftfartsverket	5 335,6	3 620,7	3 380,8
Sjöfartsverket	1 787,4	1 297,0	813,8
Statens järnvägar	18 188,7	12 676,6	10 585,8
Svenska kraftnät	3 429,3	2 279,3	1 943,3
Summa	90 309,0	59 440,5	37 659,9

Statens jordbruksverks intäkter avser främst erhållna EU-medel, varav de största är arealbidrag och trädesersättning.

Av Finansdepartementets intäkter avser 5 272 miljoner kronor försäljning av Nordbanken. Resten av intäkterna avser främst inlevererat överskott vid Statliga Akademiska Hus AB.

Vägverkets intäkter består av ersättning för externt utförda tjänster och försäljning av material samt avgifter, bland annat förarprovsavgifter.

Banverkets intäkter består av banavgifter och entreprenadintäkter.

Insättningsgarantinämndens intäkter avser realisationsvinst vid försäljning av Nordbanken och garantiavgifter.

Arbetsmarknadsverkets intäkter avser finansieringsavgifter från arbetslöshetskassorna för finansiering av utbetalda arbetslöshetsersättningar och ut-

jämningsbidrag samt betalningar från EG:s socialfond.

Exportkreditnämndens intäkter avser återvunna skadebelopp. Intäkterna 1994/95 har omklassificerats för att få jämförbarhet med 1995/96.

Riksförsäkringsverkets intäkter avser främst ersättningar från allmänna pensionsfonden och återbetalda underhållsbidrag och pensionstillägg till pensionärer.

Kärnavfallsfondens styrelse tar in avgifter som betalas av reaktorinnehavarna i förhållande till levererad energi.

Riksgäldskontorets intäkter avser överskott från åtgärder för att stärka det finansiella systemet och av garantiverksamheten.

Riksskatteverket redovisar offentligrättsliga avgifter vid Kronofogdemyndigheterna.

Lantmäteriverkets avgiftsfinansierade verksamhet består bland annat av fastighetsvärdering och -taxering.

Försvarsmakten har intäkter bl.a. för försäljning av uniformer och lunch till anställda.

Statens institutionsstyrelses intäkt består i huvudsak av vårdavgifter.

Myndigheten för avveckling av statens oljelagers intäkt utgörs av influtna medel från försäljning av lager.

Resterande avgiftsintäkter fördelar sig på ett stort antal myndigheter.

Luftfartsverkets medel avser trafikintäkter och kommersiella intäkter.

Sjöfartsverkets intäkter avser fyr- och farledsvaruavgifter samt lotsintäkter.

Av Statens järnvägars intäkter avser 13 522 (9 304/10486) miljoner kronor fakturerad försäljning. Dessutom redovisar SJ engångsintäkter på 1 463 miljoner kronor för bl.a. realisationsvinster avseende operationell leasing.

Svenska Kraftnäts intäkter består i huvudsak av transiteringsintäkter.

Not 32. INTÄKTER AV BIDRAG

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Medel från AP-fonden m.fl.	50 725,0	33 053,0	31 306,0
Bidrag till univeristet och högskolor	3 538,5	2 150,3	2 197,3
Jordbruksavgifter	0	0	2 929,2
Övriga myndigheter	1 338,7	1 075,0	994,4
Summa	55 602,2	36 278,3	37 426,5

Allmän tilläggspension, ATP, finansieras i första hand med influtna ATP-avgifter. Räcker inte ATP-avgifterna till för utbetalning av allmän tilläggspension täcks underskottet med medel från AP-fondens

avkastning. Redovisningsperioden 1995/96 blev detta underskott 49 438 (32 881/28 158) miljoner kronor, jämför not 6 till tabell Sammanställning av den statliga sektorn.

Not 33. TRANSFERERINGAR OCH BIDRAG

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Socialförsäkring:			
Ålderspensioner inkl. ATP	240 357,7	161 172,0	156 407,0
Förtidspensioner och sjukbidrag	61 823,5	41 218,8	41 338,3
Barnbidrag och bidragsförskott m.m.	44 459,3	28 676,5	33 681,7
Föräldraförsäkring m.m.	25 534,8	15 705,7	19 767,1
Sjukpenning och rehabitlering	26 537,0	17 188,0	19 709,0
Sjukvård m.m.	25 966,0	17 235,0	18 551,0
Arbetskadeersättning m.m.	10 020,5	6 377,0	7 284,7
Summa	434 698,8	287 573,0	296 738,8
Arbetsmarknad:			
Arbetslöshetsersättning inkl. kontantarbetsmarknadsstöd (KAS)	58 640,3	39 190,6	41 679,4
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	40 976,4	27 448,3	32 474,2
Bidrag till Samhall AB	6 774,6	4 516,4	4 900,3
Bidrag från Arbetslivsfonden			4 345,2
Lönegarantier	1 860,8	1 350,9	451,3
Summa	108 252,1	72 506,2	83 850,4
Bistånd och invandring:			
Bidrag via SIDA m.fl.	10 264,3	7 298,4	7 603,2
Bidrag inom UD:s område	6 712,2	3 731,2	4 547,8
Invandring, främst ers. till kommuner	5 674,8	3 138,4	8 215,0
Summa	22 651,3	14 168,0	20 366,0

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Övrigt:			
Skatteutjämningsbidrag till kommuner och landsting	101 571,3	77 777,8	46 416,8
Räntebidrag m.m.	46 866,9	30 714,9	33 758,2
Studiestöd	13 676,9	9 367,6	10 345,3
Sveriges avgift till EU: därav bidrag till invest.banken	25 574,0 (2 549)	18 456,0 (1 681)	7 347,9 (974)
Stöd till jordbruket m.m.	12 452,7	7 215,9	5 912,8
Bidrag inom Socialstyrelsens område	2 733,4	1 603,0	3 059,5
Bidrag till folkbildningen	3 710,5	2 467,8	2 374,0
Bidrag till näringslivet m.m. via NUTEK, RFV	4 284,3	3 171,9	2 270,9
Bidrag inom skolväsendet	2 624,2	1 864,2	2 007,7
Bidrag till investeringar i infrastruktur via Vägverket	1 785,5	1 413,1	1 726,8
Övriga transfereringar och bidrag	9 398,5	6 439,3	16 384,6
Summa	226 678,2	160 491,5	131 604,5
Total summa	792 280,4	534 738,7	532 559,7

Not 34. KOSTNAD FÖR PERSONAL

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Försvarsmakten	16 299,2	11 447,2	12 024,6
Polisväsendet	13 648,9	9 582,7	8 178,1
Riksförsäkringsverket inkl. försäkringskassorna	6 405,0	4 410,0	4 080,3
Skatteförvaltningen	6 342,7	4 354,5	4 065,2
Arbetsmarknadsverket	5 124,5	3 495,2	3 408,5
Vägverket	4 400,0	2 924,2	3 230,7
Banverket	3 815,1	2 578,8	1 577,4
Kriminalvårdsverket	3 507,5	2 416,0	2 285,9
Lunds universitet	3 271,1	2 277,1	2 109,5
Domstolsverket	2 912,6	1 978,8	2 043,7
Uppsala universitet	2 450,9	1 705,0	1 636,8
Göteborgs universitet	2 194,6	1 503,1	1 360,0
Stockholms universitet	1 826,6	1 258,5	1 123,9
Försvarets materielverk	1 784,3	1 228,2	1 161,2
Övriga myndigheter	51 224,2	35 680,2	23 697,0
<i>Affärsverk</i>			
Statens järnvägar	7 031,8	4 723,7	4 341,8
Luftfartsverket	2 171,2	1 507,2	1 502,0
Sjöfartsverket	921,4	623,1	556,0
Svenska kraftnät	111,0	75,7	69,9
Summa	135 462,6	93 769,2	78 452,5
Statens tjänstepensioner m.m.	+14 453,9	+10 318,2	8 245,1
Elimineringar av arbetsgivaravg., löne- och skatt m.m.	-34 752,0	-23 689,0	-15 246,0
Summa	115 164,5	80 398,5	71 451,6

Myndigheternas arbetsgivaravgifter som betalats in till Riksskatteverket är en statsintern transaktion och således inte en kostnad för staten. Motsvarande eliminering har gjorts hos Riksskatteverket.

Ökningen inom polisväsendet förklaras av att en miljard kronor har avsatts till framtida pensionskostnader. Ökningen vid Banverket förklaras främst av ändrade redovisningsprinciper.

Antalet anställda inom den juridiska enheten staten i september 1996 var 256 700 personer, vilket var en minskning på 2,5 % jämfört med året innan. Omräknat till heltidspersoner var antalet 230 300 personer, en minskning med 1,7 % jämfört med året innan. I underbilaga 3 redovisas uppgifter om antalet

sysselsatta inom den juridiska enheten staten under 1996 även fördelat per departement.

Not 35.**KOSTNADER FÖR LOKALER**

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Försvarsmakten	2 908,6	1 965,3	2 050,4
Polisväsendet	1 718,6	1 168,3	1 072,9
Skatteförvaltningen	1 188,9	788,0	832,2
Riksförsäkringsverkets inkl. försäkringskassorna	974,0	652,0	651,0
Kriminalvårdsverket	837,7	563,4	480,4
Arbetsmarknadsverket	808,2	539,4	558,9
Domstolsverket	709,8	480,8	481,2
Göteborgs universitet	662,2	452,3	383,5
Lunds universitet	661,7	446,2	422,0
Utrikesdepartementet	611,5	379,6	393,9
Uppsala universitet	587,3	394,1	378,1
Regeringskansliets förvaltningskontor	567,3	387,7	348,3
Kungliga tekniska högskolan	509,8	340,5	329,5
Stockholms universitet	508,3	344,6	310,5
Övriga myndigheter	7 625,9	5 001,5	
<i>Affärsver</i>			
Luftfartsverket	61,0	40,0	43,0
Sjöfartsverket	36,0	27,3	25,0
Statens järnvägar	119,2	75,5	
Svenska kraftnät	18,6	14,7	21,0
Eliminering inom statliga lokalkostn	-4 817,7	-3 268,2	
Summa	16 296,8	10 793,0	*

* I myndigheternas årsredovisningar för 1994/95 särredovisades inte lokalkostnaderna vilket medför att någon total för det året inte kan redovisas här.

Not 36.**ÖVRIGA DRIFTSKOSTNADER**

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Försvarsmakten	38 449,1	26 927,3	27 296,6
Försvarets materielverk	26 574,9	18 610,9	13 813,5
Vägverket	3 879,6	4 157,3	10 934,0
Polisväsendet	1 870,2	1 163,5	1 152,2
Domstolsverket	1 794,9	1 247,7	1 128,4
Socialstyrelsen	1 654,0	1 063,6	700,0
Statens fastighetsverk	1 597,5	1 162,5	1 423,1
Riksgäldskontoret	1 584,7	819,4	708,6
Skatteförvaltningen	1 512,2	990,1	1 214,3
Karolinska institutet	1 442,8	870,8	721,5
Kriminalvårdsverket	1 406,3	951,3	1 001,3
Göteborgs universitet	1 400,5	829,4	857,6
Lunds universitet	1 390,1	835,8	456,6
Riksförsäkringsverket inkl försäkringskassorna	1 266,0	915,0	1 654,7
Uppsala universitet	1 189,6	749,7	777,9
Banverket	1 178,9	834,8	2 464,7
Arbetsmarknadsverket	1 063,1	689,5	739,0
Övriga myndigheter	18 664,4	16 150,9	34 688,5
<i>Affärsverk</i>			
Statens järnvägar	9 931,7	7 533,8	5 618,0
Svenska kraftnät	1 627,8	999,3	629,3
Luftfartsverket	1 436,0	1 041,6	973,6
Sjöfartsverket	826,7	649,5	344,2
Summa	121 741,0	85 036,4	109 297,6
Elimineringar	-34 903,4	-25 260,2	-27 454,7
Summa	86 837,7	59 776,2	81 842,9

Krigsmateriel som anskaffats under året redovisas bland driftkostnader av Försvarsmakten. Anskaffningen uppgår till 24 272 (17 879/15 524) miljoner kronor.

Försvarets materielverks kostnader består i huvudsak av kostnader för varor och materiel, 22 396 (15 549/13 904) miljoner kronor.

Största delen av driftkostnader avser förvaltningskostnader för samtliga myndigheter.

Elimineringarna utgörs av kostnaden för köp av varor och tjänster inom staten. Motsvarande eliminering av intäkt av avgifter och andra ersättningar görs mot respektive myndighet eftersom intäkterna särredovisas i myndighetens redovisning.

Not 37. AVSKRIVNINGAR

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Vägverket	3 259,2	2 231,2	2 682,7
Banverket	1 703,2	1 403,5	8 483,3
Fortifikationsverket	861,9	593,3	531,8
Polisväsendet	619,9	448,2	298,7
Övriga myndigheter	4 886,0	3 402,7	2 803,0
<i>Affärsverk</i>			
Luftfartsverket	731,8	463,6	388,7
Sjöfartsverket	116,2	78,8	76,7
Statens järnvägar	1 036,1	646,2	559,7
Svenska kraftnät	579,5	414,8	354,4
Summa	13 793,8	9 681,5	16 179,0

Banverket redovisar från och med verksamhetsåret 1996 samtliga investeringar i järnvägsanläggningar som tillgång i balansräkningen. De årliga avskrivningarna som görs på järnvägsanläggningarna belastar årets resultat.

Not 38. RESULTAT FRÅN ANDELAR I DOTTERFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Näringsdepartementet	6 139,6	6 139,6	
Kommunikationsdepartementet	3 056,5	3 056,5	
Socialdepartementet	437,0	437,0	
Arbetsmarknadsdepartementet	126,1	126,1	
Finansdepartementet	-1 474,5	-1 474,5	
Övriga myndigheter	89,0	89,0	
Summa	8 373,8	8 373,8	

Finansdepartementets resultatandel i Venantius AB är -3 077 miljoner kronor.

Resultatandelar redovisas för en tolv månadersperiod till skillnad mot övriga poster i resultaträkningen.

Not 39 FINANSIELLA INTÄKTER AVSEENDE STATSSKULDEN

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	44 164,0	31 137,7	24 861,2
Ränteint. avseende upplåning i SEK	71 055,7	54 800,6	20 356,7
Överkurs vid emission (netto)	3 847,8	2 350,5	5 210,0
Orealiserade valutavinster	49 930,4	532,9	0
Realiserade valutavinster	4 659,6	6 051,0	0
Intäktsförda preskr. obligationer m.m.	94,0	64,4	50,2
Summa	173 751,5	94 937,1	50 478,1

ÖVRIGA FINANSIELLA INTÄKTER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Ränteintäkter från RGK:s kreditgivning till bolag	6 115,6	3 614,1	2 439,6
Ränteintäkter avseende studielån som finansierats via upplåning i RGK	5 142,4	3 576,5	2 697,8
Insättningsgarantinämnden	3 304,5	1 188,3	1 196,2
Avkastning delpensionsfonden m.fl.	1 649,0	860,4	749,0
Ränta Kärnavfallsfonden	794,4		1 604,9
Ränteintäkter bostadslån	53,4	37,0	3 828,0
Arbetslivsfonden			498,4
Utdelning av statens aktier			7 019,0
Övriga finansiella intäkter	1 192,5	558,3	95,0
<i>Affärsverk</i>			
Luftfartsverket	18,8	16,8	8,9
Statens järnvägar	1 419,4	608,0	837,9
Svenska kraftnät	103,5	63,4	74,0
Summa	19 793,5	10 522,8	21 048,7
Finansiella intäkter totalt	193 545,0	105 459,9	71 526,8

Utdelning av statens aktier redovisas fr.o.m. redovisningsperioden 1995/96 inte i resultaträkningen om det statliga bolaget är värderat enligt kapitalandelsmetoden. Insättargarantinämnden redovisar utdelningen av statens aktier i Nordbanken. Affärsverkens ränteintäkter från Riksgäldskontoret särredovisas nedan eftersom de är eliminerade ovan men inte tillhör sektorn staten i nationalräkenskaperna.

AFFÄRSVERKENS RÄNTEINTÄKTER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
<i>Affärsverk</i>			
Sjöfartsverket	65,4	36,3	43,5
Luftfartsverket	5,1	3,9	3,9
Summa	70,5	40,2	47,4

Not 40.**FINANSIELLA KOSTNADER AVSEENDE STATSSKULDEN**

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
Räntekostnader avs. upplåning i SEK	203 340,3	140 988,6	104 404,3
Räntekostnader avs. upplåning i utländsk valuta	77 644,6	54 730,6	49 070,5
Realiserade valutaförluster	0	0	15 599,3
Orealiserade valutaförluster	0	0	4 861,6
Realiserade kursförluster	6 503,0	5 685,6	2 358,1
Summa	287 487,9	201 404,8	176 293,8

ÖVRIGA FINANSIELLA KOSTNADER

	1995/96	1996	1994/95
<i>Affärsverk</i>			
Luftfartsverket	192,5	148,7	15,7
Sjöfartsverket	23,0	15,1	49,2
Statens järnvägar	1 019,1	563,7	171,6
Svenska kraftnät	0	0	4,3
Övriga finansiella kostnader	1 619,9	1 259,4	2 013,6
Summa	2 854,5	1 986,9	2 254,4
Finansiella kostnader totalt	290 342,4	203 391,7	178 548,2

Affärsverkens räntekostnader till Riksgäldskontoret särredovisas nedan eftersom de är eliminerade ovan men inte tillhör sektorn staten i nationalräkenskaperna.

AFFÄRSVERKENS RÄNTEKOSTNADER

MILJONER KRONOR

	1995/96	1996	1994/95
<i>Affärsverk</i>			
Sjöfartsverket	574,8	379,5	417,9
Svenska kraftnät	388,2	256,9	280,8
Luftfartsverket	252,3	162,2	200,0
Summa	1 215,3	798,6	897,9

Not 41.**JUSTERING TILL BETALNINGAR**

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Förändring kassa, bank	17 113,0	1 871,1
Förändring övriga omsättningstillgångar	-5 615,8	-190
Förändring kortfristiga skulder	-3 278,5	-3 543,6
Förändring finansiella anläggningstillgångar	34 514,1	12 154,6
Förändring långfristiga skulder	9 833,0	3 126,1
Summa justeringar	52 565,8	13 418,2

Not 42.**JUSTERING TILL BETALNINGAR**

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Förändring övriga omsättningstillgångar hänförliga till ränta på statens upplåning	-7 677,8	
Förändring kortfristiga skulder hänförliga till ränta på statens upplåning	25 318,6	1 455,2
Summa justeringar	17 640,8	1 455,2

SAMMANSTÄLLNING AV DEN STATLIGA SEKTORN

Denna sammanställning sker med syftet att ge en översiktlig bild av de verksamheter som staten har ett väsentligt inflytande över. Väsentligt inflytande har definierats som att staten skall ha en ägarandel på minst 20% i de aktuella organisationerna. Definitionen överensstämmer med näringslivets definition av intresseföretag. Med denna definition bortfaller stiftelser, som är självägande. Statliga sektorn inkluderar förutom myndigheterna även statliga bolag och finansinstitut samt Riksbanken och AP-fonden.

Den avgränsning som valts i sammanställningen innebär att den juridiska formen inte enbart är avgörande utan begreppet staten avgränsas så att även tillgångar och skulder hos andra juridiska enheter där staten har ett väsentligt inflytande kommer med. När det gäller de tillgångar och skulder som bara indirekt ägs av staten via annan juridisk person har statens andel beräknats med hänsyn tagen till ägar-andelen. Detta innebär att ett helägt bolags tillgångar och skulder tas med i sin helhet.

Sammanställningen, som bygger på de olika organisationernas officiella årsredovisningar eller delårsrapporter, ger en uppfattning om den totala statliga förmögenheten. Den ger även möjligheter till analyser av hur till exempel bolagiseringar och privatiseringar påverkar de inbördes relationerna mellan de olika kategorierna i sammanställningen och även den totala statliga förmögenheten. Någon total eliminering har inte kunnat göras eftersom underlag för eliminering saknas och de olika organisationernas redovisningsperioder skiljer sig åt. De elimineringar som gjorts framgår av not 7.

Principer för sammanställningen

Sammanställningen av den statliga sektorn, som förutom myndigheterna omfattar statliga bolag, Riksbanken och AP-fonden, bygger på uppgifter från dessa organisationers årsredovisningar eller delårsrapporter som avgivits senare. Delårsrapporter har använts främst där aktuell årsredovisning saknats.

Eliminering av mellanhavanden inom och mellan de olika organisationerna har endast skett i viss utsträckning. Mellan myndigheterna har eliminering skett. Värdet på aktierna i de statliga bolagen har eliminerats mellan myndigheter och bolag. Eliminering har också skett av Riksbankens grundfond mellan Riksbanken och myndighetssektorn.

Den statliga sektorns samlade ekonomiska ställning

En analys av den statliga sektorns samlade ekonomiska ställning kräver kännedom om både tillgångar och skulder. På tillgångssidan har staten såväl finansiella som materiella tillgångar av betydande omfatt-

ning. Skuldsidan utgörs bland annat av den av Riksgäldskontoret förvaltade statsskulden.

Enligt sammanställningen i tabell 5.7 av den statliga sektorns samlade tillgångar och skulder är tillgångarnas bokförda värde 2 134 miljarder kronor. Av dessa ingår, efter eliminering, 549 miljarder kronor i den juridiska enheten staten medan 1 585 miljarder kronor utgör statens andel i andra juridiska enheter. I relation till bruttonationalprodukten (BNP) är statens samlade tillgångar 127 procent. För redovisningsperioden 1996 var BNP 1 678,1 miljarder enligt SCB.

Skuldsidan visar att den statliga sektorns samlade skulder uppgår till 2 463 miljarder kronor. Den största enskilda skuldposten utgörs av den av Riksgäldskontoret förvaltade statsskulden på 1 408 miljarder kronor (efter eliminering). I relation till BNP är bruttoskulden 147 procent och statsskulden knappt 84 procent.

Eftersom skulderna är större än tillgångarna har den statliga sektorn en negativ nettoförmögenhet på -329 miljarder kronor. I relation till BNP är nettoförmögenheten -20 procent. Jämfört med året innan har den statliga sektorns bokförda förmögenhet ökat med 21 miljarder kronor. Detta beror bl.a. på ökningen av AP-fondens och Riksbankens eget kapital med 24 respektive 11 miljarder kronor. Även de statliga bolagens eget kapital har ökat med 9 miljarder kronor. Elimineringarna har däremot ökat med 22 miljarder kronor.

Staten har utöver detta ansvarsförbindelser i form av statliga kreditgarantier m.m. uppgående till drygt 246 miljarder kronor. Därutöver har staten ansvarsförbindelser på 20 miljarder kronor avseende de medel som är avsatta för framtida ändamål inom premiereservsystemet.

Förändringar i den statliga sektorns förmögenhet

Under hösten 1995 såldes 34,5 procent av statens aktieinnehav i Nordbanken. Försäljningen gav en intäkt på 6,7 miljarder kronor. Aktieinlösen 1996 minskade statens andel till 59,4 procent.

Stadshypotek AB ingår endast 1996 i sammanställningen. Stadshypotekskassans innehav om 34 % av aktierna i Stadshypotek AB överfördes till staten och utbjöds till försäljning 1996. I februari 1997 blev Stadshypotek dotterbolag till Svenska Handelsbanken.

Staten sålde sina 50 procent i Industrikredit AB till Nordbanken. Fr.o.m. februari är Nordbanken ensamägare till bolaget. Sedan november 1996 är Lantbrukskredit AB helägt av Landshypotek AB. Tidigare ägdes bolaget av staten och Landshypotek AB med hälften vardera.

Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB) genomgick under 1995 en omstrukturering. SBAB-koncernen har överlätit myndighetsbeslutade riskengagemang för 23 miljarder kronor till Venantius och

samtidigt förvärvat äldre anslagsfinansierade bostadslån av god kvalitet för 34 miljarder kronor.

Venantius verksamhet inleddes 1995. Venantius övertog bostadslån till ett nominellt belopp på ca 33 miljarder kronor från staten och Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB. Under 1996 har lånevolymen minskat till 29,1 miljarder kronor. Resultatet har förbättrats under 1996 men visar dock ett underskott på 1,6 miljarder kronor (3,1).

Under våren 1996 köptes Retriva upp av Securum AB. Retriva och Securum bildades efter bankkrisen för att ta hand om Nordbankens problemkrediter och Gota Banks problemengagemang.

Vid en jämförelse mellan budgetåren 1994/95, 1993/94 och 1992/93 i tabellen "Sammanställning av den statliga sektorn" kan flera förändringar konstateras. Av sammanställningen framgår till exempel de förmögenhetsförskjutningar inom den totala statliga förmögenhetsmassan som bolagiseringar och dylikt inom staten inneburit. Innebörden härav är att de bolagiserade myndigheternas tillgångar och skulder i sammanställningen överförs, eventuellt efter omvärdering, från myndigheter till statliga bolag. I myndighetskolumnen kvarstår endast värdet på aktierna i bolaget. Privatiseringar, avvecklingar och dylikt av myndigheter innebär däremot att tillgångar och skulder helt försvinner ur sammanställningen. Direkta privatiseringar av myndigheter har dock uppgått till i sammanhanget närmast försumbara belopp.

Det bör noteras att förändringarna i myndighetsdelen på grund av bolagiseringar, avvecklingar och omstruktureringar av myndigheter mellan budgetåren är större i verkligheten än som framgår av sammanställningen. Orsaken är att 1993/94 är det första året som i princip samtliga myndigheter har fullständig tillgångsredovisning.

De största förändringarna som minskat den totala myndighetssektorns balansomslutning och nettoförmögenhet mellan 1992/93 och 1993/94, är bolagiseringen av Postverket, Televerket och Byggnadsstyrelsen. Förändringar i förmögenhetsmassan i myndighetskolumnen mellan åren 1993/94 och 1994/95 beror främst på förändringar av redovisningsprinciper genom invärderingen av vägarna och försvarets förråd av krigsmateriel. Chalmers tekniska högskola och Högskolan i Jönköping har ombildats från myndighet till stiftelse och därmed utgått ur den statliga sektorn.

Bolagen Statliga Akademiska hus AB, Posten AB, Telia AB och Vasakronan AB är de största tillkommande statliga bolagen mellan 1992/93 och 1993/94. Privatiseringar har å andra sidan minskat storleken på den statliga bolagssektorn. De största hel- eller delprivatiseringarna som ägt rum under perioden är: Assidomän AB, Celsius industrier AB, Pharmacia AB, SSAB, OK Petroleum AB, Atle och Bure förvaltnings AB.

Förändringarna i kolumnen Statliga bolag mellan åren 1993/94 och 1994/95 beror främst på att AMU-Gruppen AB och Almi Företagspartner tillkommit. AMU-Gruppen AB har ombildats från myndighet till bolag inom den statliga sektorn. Almi Företagspartner var tidigare stiftelse och ingick inte i den statliga sektorn.

Riksbankens balansomslutning minskade med 95,6 miljarder kronor mellan 1992 och 1993, främst beroende på att den särskilda inlåningen från Riksgäldskontoret upphörde från och med andra halvåret 1993. Särskild inlåning från Riksgäldskontoret avsåg den upplåning som Riksgäldskontoret gjorde under 1992 främst för att förstärka valutareserven. Genom riksdagens beslut att slopa den så kallade valutalånenormen överfördes dessa medel till Riksgäldskontorets ordinarie checkräkning.

Förändringen av AP-fondens kapital består dels av avkastningen på fondens tillgångar, dels av en rad av fondförvaltningen ej påverkbara faktorer, som nettot av inbetalda ATP-avgifter och utbetalda pensioner, samt kostnader för administrationen av hela ATP-systemet. Utbetalningarna av allmän tilläggspension, ATP, kommer enligt nu gällande regler och nuvarande avgiftsnivå, att fortsätta att växa i snabbare takt än avgiftsinkomsterna, vilket leder till ökade anspråk på fonden.

TABELL 5.7 SAMMANSTÄLLNING AV DEN STATLIGA SEKTORNS SAMLADE TILLGÅNGAR OCH SKULDER

MILJARDER KRONOR

	¹ MYNDIGHETER OCH FINANSINSTITUT				^{2,3} STATLIGA BÖLAG				
	1996	1994/95	1993/94	1992/93	1996	1995	1994	1993	1992
Tillgångar									
Omsättningstillgångar	123,3	127,1	109,3	157,4	114,8	110,1	138,4	152,8	106,0
Anläggningstillgångar	425,4	347,4	288,7	318,0	207,1	202,0	205,8	209,5	150,1
Summa tillgångar	548,7	474,5	398,0	475,4	321,9	312,1	344,2	362,3	256,1
Skulder och kapital									
Kortfristiga skulder	152,3	128,7	131,6	169,8	114,9	113,8	119,6	134,0	85,9
Långfristiga skulder	1434,5	1385,7	1190,1	997,5	95,1	94,9	126,2	140,5	97,7
Summa skulder	1586,8	1514,4	1321,7	1167,3	210,0	208,7	245,8	274,5	183,6
Nettoförmögenhet/ kapital	-1038,1	-1039,9	-923,7	-691,9	111,9	103,3	98,4	87,8	72,5
S:a skulder och ka- pital	548,7	474,5	398,0	475,4	321,9	312,0	344,2	362,3	256,1

MILJARDER KRONOR

	^{2,4} STATLIGA BANKER					² RIKSBANKEN				
	1965	1995	1994	1993	1992	1996	1995	1994	1993	1992
Tillgångar										
Omsättningstillgångar										
Anläggningstillgångar										
Summa tillgångar	576,1	504,3	560,4	619,0	610,7	212,6	257,3	269,1	275,0	370,6
Skulder och kapital										
Kortfristiga skulder										
Långfristiga skulder										
Summa skulder	538,2	466,3	527,1	593,1	569,7	125,3	180,7	204,6	191,6	306,6
Nettoförmögenhet/ kapital	37,9	38,0	33,3	25,9	41,0	87,3	76,6	64,5	83,4	64,0
S:a skulder och ka- pital	576,1	504,3	560,4	619,0	610,7	212,6	257,3	269,1	275,0	370,6

MILJARDER KRONOR

	^{2,5,6} AP-FONDEN					⁷ ELIMINERING				
	1965	1995	1994	1993	1992	1996	1995	1994	1993	1992
Tillgångar										
Omsättningstillgångar										
Anläggningstillgångar										
Summa tillgångar	599,7	575,2	544,0	547,9	509,4	-125,3	-103,3	-65,7	-58,4	-41,6
Skulder och kapital										
Kortfristiga skulder										
Långfristiga skulder										
Summa skulder	2,3	1,5	2,6	13,7	2,1					
Nettoförmögenhet/ kapital	597,4	573,7	541,4	534,2	507,3	-125,3	-103,3	-65,7	-58,4	-41,6
S:a skulder och ka- pital	599,7	575,2	544,0	547,9	509,4	-125,3	-103,3	-65,7	-58,4	-41,6

MILJARDER KRONOR

	TOTALT BOKFÖRDA VÄRDEN				
	1996	1995	1994	1993	1992
Tillgångar					
Omsättningstillgångar					
Anläggningstillgångar					
Summa tillgångar	2133,7	2094,3	2126,5	2143,8	2180,6
Skulder och kapital					
Kortfristiga skulder					
Långfristiga skulder					
Summa skulder	2462,6	2444,0	2494,5	2394,6	2229,3
Nettoförmögenhet/ kapital	-328,9	-349,8	-368,0	-250,8	-48,7
S:a skulder och kapital	2133,7	2094,2	2126,5	2143,8	2180,6

Noter till tabell 1.**Not 1.****Myndigheter**

Underbilaga 2 redovisar de myndigheter som ingår i sammanställningen avseende redovisningsperioden 1995/96.

Not 2.**Statliga banker och finansinstitut, Riksbanken och AP-fonden**

De statliga bankerna och finansinstituten, Riksbanken och AP-fonden redovisas på summanivå på grund av verksamheternas speciella karaktär. Underliggande redovisningar medger inte en uppdelning på omsättnings- respektive anläggningstillgångar samt kort- respektive långfristiga skulder.

Not 3.**Statliga bolag**

Med statliga bolag avses de bolag som ingår i regeringens skrivelse 1996/97:20 till riksdagen med redogörelse för företagande med statligt ägande per den 31 december 1996 och där statens ägande uppgår till minst 20 %. Uppgifter ur föregående års regeringskrivelser har använts som underlag för 1992-1995 års värden.

Underbilaga 1 redovisar de statliga bolag som ingår i sammanställningen.

Not 4.**Statliga banker och finansinstitut**

Statliga banker och finansinstitut omfattar under 1996 Nordbanken, Securum AB, Stadshypotek, Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB), AB Svensk Exportkredit och Venantius AB. År 1995 ingår Nordbanken, Retriva, Securum, Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB) och AB Svensk Exportkredit och Venantius AB. År 1994 ingår Nordbanken, Retriva, Securum och Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB). År 1993 Nordbanken inklusive (Gota), Retriva, Securum och SBAB och 1992 ingår Gota, Nordbanken, Securum och SBAB.

Not 5.**AP-fonderna**

TUSENTALS KRONOR

BOKSLUT 96	TILLGÅNGAR	SKULDER	KAPITAL
1-3 Fonden	557 513	1 851	555 662
4:e Fonden	25 355	10	25 345
5:e Fonden	5 972	2	5 970
6:e Fonden	10 816	403	10 413
Totalt	599 656	2 266	597 390

Not 6.**Pensionsskulden**

I ett betänkande från Pensionsarbetsgruppen (SOU 1994:20) presenteras det nuvarande allmänna pensionssystemet. Nuvarande folkpensions- och ATP-system är i princip uppbyggt som ett så kallat fördelningssystem. Detta innebär att ett års löpande pensionsutbetalningar skall finansieras med de löpande pensionsavgifter som under samma år inbetalas till pensionssystemen av den förvärvsarbetande generationen. Enligt dagens regler tas emellertid dessutom såväl skattemedel som andra inkomster i anspråk för att täcka pensionsutgifterna. Sådana inkomster härrör bland annat från AP-fonden. Ett syfte med AP-fonden var att den skulle utgöra en buffert mot tillfälliga variationer i avgiftsbetalningarna och/eller pensionerna mellan olika år. Gjorda utfästelser inom ATP-systemet motsvarar en aktuariemässigt beräknad pensionsskuld på omkring 4 000 miljarder kronor. (prop 1994/95:150 bil 1 s. 82). Underskottet i ATP-systemet var 33 miljarder kronor för 1996.

Not 7.**Eliminering**

Statens aktier i statliga bolag med ett bokfört värde av 125,3 (103,3) miljarder kronor redovisas i myndigheternas redovisning främst av departementen och Bankstödsnämnden. Då sammanställningen av den statliga sektorn även omfattar statliga bolag, banker och finansinstitut elimineras aktierna mot bolagens kapital för att undvika dubbel redovisning. Även Riksbankens grundfond på 1,0 (1,0) miljard kronor ingår i myndigheterna och elimineras därför mot Riksbankens kapital. Affärsverkens aktier i dotterbolag elimineras med ett bokfört värde av 849,5 miljoner. Däremot har inte AP-fondens innehav av statspapper eliminerats mot statsskulden. AP-fondens innehav av statspapper per 1996-12-31 var bokfört till 223,9 (196,6) miljarder kronor.

PROP. 1997/98:1 BILAGA 5

MILJONER KRONOR

	1995/96	1994/95
Näringsdepartementet	56 409,3	50 512,4
Kommunikationsdepartementet	27 099,4	26 285,3
Finansdepartementet	33 317,1	19 866,4
Arbetsmarknadsdepartementet	2 260,4	2 331,2
Socialdepartementet	2 090,2	1 938,5
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Utrikesdepartementet	778,2	534,2
Kulturdepartementet	642,1	565,8
Summa	123 596,7	103 033,8
Övriga myndigheter	832,5	
<i>Affärsverk</i>		
Luftfartsverket	50	39,2
Statens Järnvägar	740,8	215,2
Svenska Kraftnät	58,7	3,9
Summa	849,5	258,3
Totalt	125 278,5	103 292,1